

ŽELEZAR

Jesenice, 23. avgusta 1990

Številka 29 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno delavci in delavci KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1992 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Ljiljana Kos, tehnični urednik Dario Bradasija in sekretar uredništva Đinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarja, PS Slovenske železarne — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: glavni in odgovorni urednik 26-18, tehnični urednik 26-19 in sekretar uredništva 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje Gorenjski tisk Kranj, Tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

Obrati	Skup. proiz.		Proizvodnja za prodajo			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	5.397,0	100,3				
Jeklarna 2	13.936,0	98,2				
Livarna	0,0	0,0	50,8	0,0	223,6	90
VBS	12.991,1	129,4	2.014,9	87,2	33.613,3	98
HVB	4.652,8	112,4	3.732,0	91,6	62.314,3	99
HVJ	727,1	120,3	681,8	112,8	10.866,2	94
PVT	1.310,9	113,6	1.445,4	125,3	15.799,1	105
VDP	3.024,4	84,3	2.281,8	63,6	36.372,0	87
Žičarna	1.667,1	96,1	1.000,3	91,6	15.907,5	101
Jeklovlek	525,2	93,7	377,8	67,4	10.435,7	102
Elektrode	551,9	88,3	553,6	98,6	7.801,9	84
Željalna	331,5	84,5	471,6	120,3	4.788,4	102
Žič. valj.	4.085,6	122,1	1.034,0	147,7	8.122,6	122
Železarna	49.200,6	107,5	13.644,0	90,7	206.244,6	97

Izpolnjevanje programa proizvodnje in prodaje v mesecu avgustu do 20. avgusta je prikazano v tabeli.

Zaostanki v odpremi so predvsem posledica zaostajanja proizvodnje. To velja predvsem za žičarno, jeklovlek in elektrodni obrat. Valjarna debele pločevine je z zaostankom v proizvodnji in odpremi najbolj kritična, čeprav ima glede na stanje naročil, medfaznih zalog in poteka dela še vedno možnost doseči načrtovan obseg odpreme. Hladna valjarna Bela z odpremo zaostaja za operativnim programom. Glede na operativni program pa je ugodnejša skupna proizvodnja. Vzrok za zaostajanje odpreme so izključno terminske omejitve odpreme za izvozna naročila.

Stanje na področju naročil je še vedno kritično in se ne izboljšuje. Manjši obseg proizvodnje v kovinsko predelovalni industriji in oskrba iz uvoza sta glavna vzroka izpada, ki sicer različno za posamezne izdelke v okviru programa železarne narekujejo zmanjšanje obsega proizvodnje. Zato je potrebno v teh zelo težkih časih za železarno upoštevati predvsem naslednje usmeritve:

1. Kvalitetno in v zahtevanih rokih izpolniti obstoječa naročila. Na odstopanja, ki so posledica naših notranjih problemov, sem že večkrat opozarjal; jasno pa nam mora biti, da kupec, ki je prejel naročeno blago prepozno ali kvalitetno neustrezno, v prihodnje ne bo več naš kupec.

2. Stroški proizvodnje, še posebno ob zmanjšanem obsegu vrednosti realizacije prodaje, se morajo znižati, če hočemo preživeti. Vsaka neracionalnost in prekomerni potrošek kakršnegakoli materiala, surovine, energije ali dela direktno vpliva na poslabšanje ekonomskega položaja. Tržišče in cene naših izdelkov takšnih prekomernih stroškov ne prenesejo in tega se bomo morali dokončno - in za zmeraj - zavedati.

Podpredsednik PO za proces:
Božidar Bartelj, dipl. ing.

Izvršni svet in Skupščina v avgustu

1. avgusta smo tudi letos proslavili občinski praznik. Na seji občinske skupščine, kjer je bil slavnostni govornik predsednik skupščine dr. Božidar Brudar, so spregovorili tudi o možnih rešitvah prometa iz predora, ker avtocesta še ne bo dokončana. Dokončno stališče bodo oblikovali na prihodnji seji občinske skupščine.

Med podjetji, ki imajo oziroma so imela blokiran žiro račun, sta tudi Elim in Železarna Jesenice. Železarni je uspela deblokada žiro računa. Elim je pred dnevi izplačal svojim delavcem osebni dohodek za maj. Sicer pa je Elim sam predlagal uvedbo stečajnega postopka. Prvi narok je bil, sodišče je določilo izvedenca, ki bo preveril upravičenost predloga. Za sodelovanje pri rešitvi Elima se zanima kar nekaj podjetij.

Saj veste, kje je testni center Elana - pod Lipcami. Tam že več kot 15 let stoji objekt Elana, sedaj pa tečejo pogovori, kako bi na tem območju razširili rekreacijsko ponudbo. Ob tem je potrebno urediti tudi vprašanje v zvezi z zemljišči, ki so last železarne in Hidroelektrarne Moste.

Kot glavni izvajalec del v projektu Karavanke pri avtocesti in v predoru nastopa podjetje SCT. S svojo dejavnostjo oziroma delom posega tudi v življenje in delo nekaterih podjetij v občini Jesenice (Gradbinec, Kovinar, Elim, Naravno zdravilišče Mojstrana), zato so predstavniki tega podjetja seznanili s potrebo po skupnem reševanju problemov.

Na 1. seji se je sestal tudi upravni odbor sklada stavbnih zemljišč občine Jesenice. Upravnemu odboru predlaga mag. Daniel Ažman iz Železarne.

Karavanska poslovna skupnost Jesenice je bila pobudnik priprave naloge Kadrovskega vidika projekta Karavanke, ki jo izvaja Zavod za zaposlovanje Kranj. O tem bo spregovoril Izvršni svet na septembrski seji, dejstvo pa je, da projekt pomeni tudi nove zaposlitvene možnosti v občini.

Drugič v tem mandatu so se sestali predsedniki gorenjskih izvršnih svetov. Tokrat je bilo srečanje na Jesenicah, med drugim pa je beseda tekla tudi o nadaljevanju gorenjske akcije za nabavo prepotrebne rentgena v jeseški bolnici.

Turizem kot razvojna priložnost občine Jesenice mora postati sestavni del življenja občine. Ne samo podjetja, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, tudi drugi morajo svoje aktivnosti usmeriti v to. Nove načrte imajo tudi hotelske hiše, tako Špič v Gozd Martuljku, hotel Lek tudi izboljšuje svojo ponudbo, kadrovsko okrepljeno je začelo z delom turistično društvo Jesenice.

15. avgust, dan graničarjev, so slovesno proslavili tudi v radovljški in jeseški občini. Najboljša stražarnica na ljubljanskem območju je bila podkorenška, jeseški štab teritorialne obrambe in sekretariat za urejanje prostora pa sta prejela priznanje za uspešno sodelovanje z JLA.

Razdelitev sredstev solidarnosti zaradi posledic zelene zime še vedno buri duhove v občini oziroma Kranjski Gori. Možnosti razdelitve sredstev je več, od razdelitve dela sredstev vsem prizadetim do tega, da se pretežni del sredstev nameni sistemu umetnega zasneževanja Kranjske Gore, Gozd Martuljka in Mojstrane ali pa nadaljevanju gradnje večnamenske dvorane v Kranjski Gori. Odločitev o tem bo sprejel Izvršni svet na eni od prihodnjih sej.

Predstavniki Svobodnih sindikatov Železarne Jesenice so seznanili pred-

sednjo Izvršnega sveta s svojimi zahtevami ter predlogi, kako skupaj reševati pereč socialni položaj zaposlenih v železarne.

Polletni rezultati gospodarjenja v občini Jesenice niso spodbudni, izgube je za več kot 352 milijonov dinarjev, v teh podjetjih je zaposlenih 79 % zaposlenih v gospodarstvu občine. Povprečni obračunani čisti osebni dohodek je bil v prvem polletju v Sloveniji 4.700 din, v občini Jesenice pa 4.265 din.

Spodbudno pa je, da narašča število zasebnih podjetij v občini, pa tudi prva prostovoljna kompenzacija in terjatev je prinesla Železarni 2 milijona din kompenzacije, Vatrostalni pa dobrih 6 milijonov.

Z delom nadaljuje tudi delovna skupina za pripravo socialnega programa v občini Jesenice. Obiskala je več kot 20 podjetij v gospodarstvu, sedaj pa obiskuje tudi organizacije v negospodarstvu. Ocenjujejo, da bo gradivo nared sredi septembra.

V avgustu se je občinska skupščina sestala enkrat (sicer velja avgust za čas skupščinskih počitnic). Izvršni svet pa dvakrat. Predvidoma bo naslednja seja Izvršnega sveta 4. septembra, skupščine pa v drugi polovici septembra.

Pa še to. Kranjska Gora kot znano turistično središče je tudi kraj, kjer preživljajo del svojega dopusta »znani Slovenci«. Tako je bil pred časom na oddihu v tem kraju član ZIS-a in zvezni minister za turizem Feri Horvat, pred dnevi pa tudi Milan Kučan.

V tem tednu sta se v občini pripetila še dva pomembna dogodka. Na obisku sta bila predsednik in podpredsednik zbora združenega dela Skupščine Republike Slovenije, v predoru Karavanke pa so zabetonirali zadnji obroč. S 1. septembrom naj bi začeli že z instalacijskimi deli v predoru.

Odgovor na delegatsko vprašanje

Posredujemo vam odgovor Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije na delegatsko vprašanje Dušana Semoliča, delegata Družbenopolitičnega zbora Skupščine republike Slovenije dne 18. 7. 1990. Postavil je vprašanje: Kaj je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije že ukrenil in kaj še predvideva ukreniti za rešitev težkega gospodarskega položaja kovinske in elektroindustrije?

To vprašanje je delegat Dušan Semolič postavil tudi v imenu Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije, kajti predstavnikom sindikata ni bilo omogočeno, da bi sami postavili to vprašanje.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije pozna izjemno težak položaj kovinske in elektroindustrije, ki se je v letošnjem letu dodatno poslabšal zaradi izvajanja antiinflacijskih ukrepov Zveznega izvršnega sveta in zaradi posledic srbske gospodarske blokade. Tako so se možnosti plasmana proizvodov kovinske in elektroindustrije na

jugoslovanskem tržišču dodatno zmanjšale; zmanjšale pa so se tudi možnosti izvoza na klirniško področje, kar je zlasti močneje prizadelo nekatere večje izvoznike na te trge.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je že v lanskem letu pomagal razreševati likvidnostne probleme najbolj prizadetih podjetij s tem, da je usmeril znaten del DPS sredstev (3,4 mio K din) kot kratkoročni kredit v najbolj ogrožena podjetja. V ta namen je bil (do vključno 9. 11. 1989) v posamezne panoge usmerjen naslednji delež DPS sredstev:

	Delež v plasmanu (v %)	Delež v DP (v %)
— v predelavo kovin	7,81	4,65
— v strojogradnjo	3,90	3,81
— v proizvodnjo prometnih sredstev	11,06	2,78
— v elektroindustrijo	9,12	6,86

Poleg tega je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije v prejšnji sestavi odobril za našete panoge 67,6 mio DEM oz. 40 % vseh sredstev za razvoj.

V mesecu maju in juniju 1990 so bili znižani prispevki za skupne družbene potrebe na področju gospodarske infrastrukture (Ur. l. RS, št. 11/90 in 24/90). Nekoliko olajšan položaj gospodarstva pa je bil dosežen tudi z znižanjem prispevnih stopenj od bruto OD od skupno 16,35 % na 13,83 % v aprilu in maju ter na 14,68 % od 1. 6. 1990 do konca leta 1990.

Pomemben prispevek k razbremenjevanju gospodarstva pa bodo dale z zniževanjem dajatev skupščine posameznih občin, kar je bila tudi iniciativa Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je v III. poglavju Informacije o izvajanju ukrepov ZIS-a v zvezi s programom ekonomske reforme in o izvajanju programov družbenih dejavnosti in gospodarske infrastrukture v letu 1989 (Poročevalec, št. 9 z dne 27. 3. 1990) predstavil med drugim tudi ures-

ničevanje sklepov Skupščine Republike Slovenije, povezano z blokado Srbije. O teh vprašanjih je potekala razprava tudi v Skupščini Republike Slovenije dne 29. 3. 1990.

Koordinacijski odbor za opravljanje zadev skupnega pomena pri usmerjanju združevanja dela in sredstev za hitrejši razvoj gospodarstva manj razvitih republik in SAP Kosovo pri GZ Slovenije je na svoji seji 6. 4. 1990 izbral podjetja, ki so upravičena do kratkoročnega kreditiranja iz združenih sredstev obveznosti do sklada federacije in v dogovoru z Republiškimi sekretariatom za industrijo in gradbeništvo in Republiškimi sekretariatom za finance razdelil sredstva v višini 393,6 mio din. Navedena sredstva se bodo zbrala in razdelila v treh tranšah: 132,5 mio din v maju, 130,5 mio din v juniju in 130,6 mio din v septembru 1990. Prva tranša je bila razdeljena, za naslednji dve pa se v okviru Gospodarske zbornice pripravlja nov zožen seznam upravičencev, ker celotnih zneskov ne bo mogoče zbrati zaradi ustavitve nadaljnjih plačil za nerazvite.

Zaradi nelikvidnosti gospodarstva je bila v okviru Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije ustanovljena posebna operativna skupina, ki rešuje vprašanje odložitve plačil republiških dajatev tistih pravnih oseb, ki jih zaradi daljše blokade žiro računa ogroža stečaj. Med njimi so tudi pomembna podjetja s področja kovinske in elektroindustrije: Litostroj Ljubljana, Metalna Maribor, Gorenje T. Velenje, Iskra.

S sklepom o usmeritvi sredstev republiškega proračuna za sofinanciranje razvojno sanacijskih programov in programov prestrukturiranja podjetij, katerih prestrukturiranje je ključnega pomena za gospodarski razvoj Republike Slovenije z dne 4. in 7. maja 1990, pa je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije dodelil med drugimi tudi TAM-u Maribor 175 mio din za sofinanciranje sanacijsko razvojnih programov. Sedaj pa je v pripravi predlog, s katerim bo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije usmeril za isti namen še preostalih 812 mio din (116 mio DEM) za sofinanciranje sanacijsko razvojnih programov, med katerimi bo pretežni del iz kovinske in elektroindustrije.

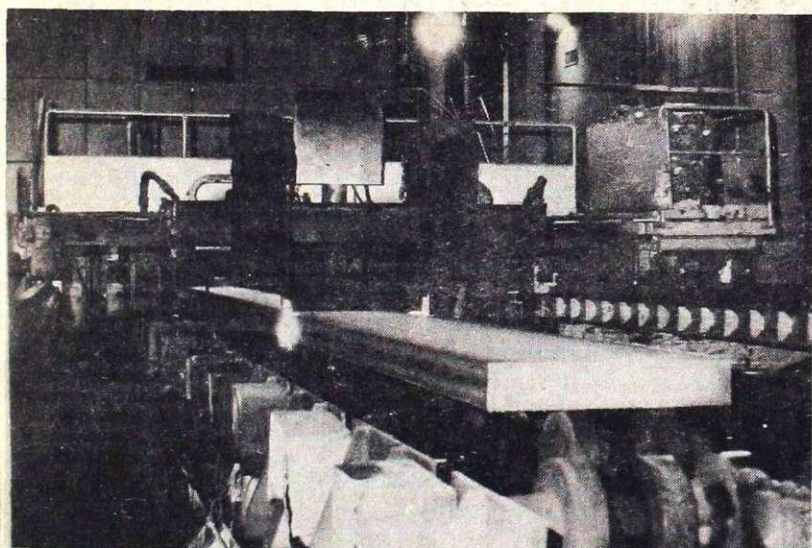
V odnosu do Zveznega izvršnega sveta je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije postavil več zahtev s področja znižanja zveznega proračuna, kot tudi za sprejem dodatnih olajšav za izvoznike zaradi nerealnega tečaja dinarja do tujih konvertibilnih valut in neustrezne monetarne politike.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je imel do sedaj že več sestankov s predstavniki LB d. d., da bi našel nove možnosti za podporo prestrukturiranja in razvoja gospodarstva, v katerem zavzema pomembnejše mesto kovinska in elektroindustrija. Izvršni svet pa si bo prizadeval za podporo samo tržno perspektivnih programov, ki bodo skladni tudi s temeljno usmeritvijo nadaljnjega gospodarskega razvoja Slovenije.

Priprave za izdelavo programa nadaljnjega razvoja Slovenije so v teku. V njem pa bo zavzemala pomembno mesto tudi kovinska in elektroindustrija.

V zvezi z reševanjem problemov v gospodarstvu je imel Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije do se-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Jeklarna 2 — rezalna linija kontiliva (foto: M. Kolenik)

Obisk predsednikov Skupščine RS in Zbora združenega dela na Jesenicah

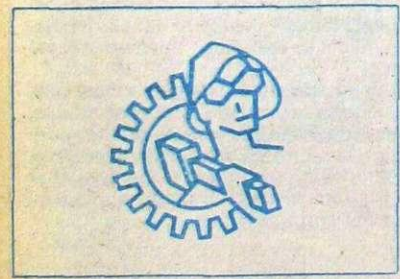
O problemih gospodarjenja v jeseški občini ter kako jih rešiti, so se v torek, 21. avgusta, člani jeseškega izvršnega sveta pogovarjali s predsednikom Skupščine Republike Slovenije ter s predsednikom in

podpredsednikom Zbora združenega dela Skupščine Republike Slovenije.

Na konkretna vprašanja in predloge Jeseničanov so »republikanci« svetovali, da se moramo v jeseški občini soočiti s položajem, v katerem smo, saj vse ostalo pomeni le odlaganje in prenašanje problemov na druge. Potrebna je integracija vseh sposobnih ljudi v občini, saj sta znanje in sposobnost osnova za reševanje problemov. Porušiti je treba »plotove«, značilne za Gorenjsko. V republiških organih bi morali nastopati bolj usklajeno ter s konkretnimi predlogi, kaj spremeniti.

Več o razgovoru boste lahko prebrali v prihodnji številki Železarja.

Nada Dejak

Mnenje sindikata Železarnes Jesenice o pritožbi delavcev v zvezi s prisilnim dopustom

Večina delavcev, ki se obrača na Odbor za pritožbe in varstvo pravic delavcev pri Delavskem svetu Železarnes Jesenice se je oglašila tudi na našem sindikatu. Posamezni primeri so vpisani v posebni knjigi, nekateri pa so svoje zahteve in pričakovanja dokumentirali z ustreznimi dokumenti.

Po razgovoru s pritožiteljem se navadno obrnemo tudi na vodstvo obrata ali sektorja, kjer poskušamo ugotoviti vzroke za probleme delavca in način, kako čim bolj ugodno rešiti posamezen primer. Povežujemo se tudi s službami v naši železarni s področja kadrov, ki nam lahko največ pomagajo. V ta namen smo vodstvu strokovnih služb in vodju kadrovskega sektorja predlagali, da bi enkrat ali dvakrat tedensko organizirali posebne razgovore z delavci, ki želijo reševati osebne probleme, povezane z delom v Železarni. Na teh sestankih, ki naj bi trajali od 8. do 12. ure, npr. v torek ali četrtek, naj bi sodelovali predstavniki in referenti za posamezna področja, kot na primer kadrovik, referent za invalide, referent za socialna vprašanja ali sociolog, pravnik, strokovnjak za upokojevanje (dokup let, odpravnine itd.). Glede na primer bi delavcu poskušali strokovno svetovati in mu pomagati k določenim možnim rešitvam. Tako bi probleme reševali naši strokovni delavci, ki so za te naloge najbolj usposobljeni, saj reševanje problemov, v katerih so se znašli delavci, prav gotovo sodi v okvir njihovega dela v naši Železarni.

Povežujemo se tudi z občinskimi organizacijami za socialno skrbstvo in Zavodom za zaposlovanje, obrnili pa smo se tudi na Izvršni svet občine Jesenice. Iz razgovora s predsednico Izvršnega sveta lahko povzamemo veliko pripravljenost za pomoč pri reševanju težke problematike Železarnes. Dogovorili smo se tudi za sodelovanje in iskanje rešitev za delavce, ki bodo v tem času iskali eno od pričakovanih pomoči - od socialne, zaposlitve, odpiranje obrti in drugih možnih poenostavitvev in olajšav, ki bi delavcem omogočale, da skupaj čimprej najdemo izhod za posameznika.

Tudi na sindikatu poskušamo pomagati kolikor pač zmoremo. Vsak mesec se sestane Komisija za socialna vprašanja, ki poskuša pomagati tako, da odobri manjše finančne pomoči, ki vsaj omilijo nastalo težko situacijo posameznika. Žal so sredstva za ta namen izredno skromna in odvisna samo od sindikalne članarine. Čeprav smo se

z vodstvom Železarnes dogovorili, da bo v ta namen na razpolago tudi nekaj denarja iz sklada skupne porabe, teh sredstev v letošnjem letu še nismo dobili. Ta skromna finančna pomoč za naše delavce, ki so v posebno težkem položaju, ni trajna rešitev, ampak samo pomoč pri premoščanju najhujših zagat.

Velik problem v tem času prisilnih dopustov so nekatere kategorije delavcev, ki jih ta ukrep še posebno prizadeva. To so družine z eno samo plačo in je to njihov edini vir preživetja. Med te spadajo tudi samohranilke, družine z veliko otroki, nekateri samci, delavci z nizkimi dohodki, še posebno, če sta oba zaposlena na prisilnem dopustu.

Med posebno težke socialne primere pa sodijo invalidi Železarnes. Ti pričakujejo, da bo organizacija, v kateri so izgubili del svojega zdravja, z njimi ravnala bolj strpno. Zavedajo se, da v tej krizi nikomur ni lahko, vendar pa kot invalidi Železarnes pričakujejo, da bodo zadržali zaposlitev, ne pa, da jih med prvimi pošiljajo na dopust...

V tem pogledu je naš sindikat že predlagal poslovnemu odboru, da takoj preneha s prisilnimi dopusti, dokler ne bo izdelan socialni program in dokler za reševanje teh problemov ne bodo zagotovljena ustrezna finančna sredstva. Isti zahtevek smo posredovali predsednici Izvršnega sveta občine Jesenice, kjer smo se zavzeli tudi za vse oblike pomoči, za zadrževanje podražitev, dokler se v Železarni vsaj delno ne popravi osebni dohodek itd.

Na sindikatu Železarnes bomo vztrajali, da se na prvi seji Delavskega sveta Železarnes pridobijo poročila in oceni učinek vseh ukrepov, ki so sedaj v veljavi. Na osnovi doseženih rezultatov pa pričakujejo, da bo delavski svet sprejel sklepe, kako naprej. V tej zvezi smo že predlagali sprejem kriterijev kot pomoč pri presoji tehnoloških oziroma ekonomskih viškov, kar bi opravi v celoti Železarni. Šele po takem preverjanju (seveda mora biti prej poznana tudi prihodnja podoba in organizacija Železarnes) bodo lahko stekli vsi procesi prestrukturiranja, ki jih pred-

videva tudi veljavna zakonodaja. V zvezi s temi ukrepi je po zakonu dana ustrezna zaščita invalidom in drugim socialnim kategorijam delavcev.

Smo tudi pred podpisom Kolektivne pogodbe, ki jo bomo sklenili s predstavniki Železarnes. S pogodbo bomo oziroma želimo opredeliti specifične pravice delavcev Železarnes, ki v nobenem pogledu ne morejo biti urejene na nižjem nivoju kot je to po zakonu oziroma splošni in panožni kolektivni pogodbi.

Na našem sindikatu menimo, da bomo s podpisom pogodbe naredili prvi in zelo pomemben korak k zagotavljanju socialne in materialne varnosti delavcev, ki jo v teh kriznih časih prestrukturiranja še kako potrebujemo. S podjetniško pogodbo ne bi smeli odlašati, čeprav se zavedamo, da glede na neopredeljeno lastništvo kapitala in nekatere vsebinske pomanjkljivosti tudi ta pogodba ne bo v vseh pogledih zadovoljila. Toda v časih, ko prihaja do velikih sprememb, je zelo pomembno, da bi s kolektivno pogodbo vsaj delno lahko zavarovali pravice delavcev in se na novo dogovorili za nova delitvena razmerja in osebne dohodke, katerih osnova bo dogovorjena cena dela.

Ocenjujemo, da se bo težka situacija, ki smo ji priča v naši Železarni, še nadaljevala. V jesenskih mesecih prihajamo še v posebno težak položaj. Izkoristili smo svoje dopuste, zato se bo povečal vpliv prisilnih dopustov. Ob že do sedaj skromnih osebnih dohodkih bo to še poslabšalo socialni položaj delavcev, ki bodo še bolj intenzivno kot doslej terjali in iskali za sebe ustrezne rešitve. Tega se moramo zavedati vsi, od vodilnih delavcev obrata, sektorja, Železarnes, občine in republike. Intenzivno bo treba iskati nove zaposlitvene možnosti, perspektivne programe za nova delovna mesta itd. Za premostitev pa potrebujemo tudi socialni program z zagotovljenimi finančnimi sredstvi, tako da bo ta pomoč uresničljiva takoj.

Na sindikatu bomo še v naprej poskušali neposredno pomagati delavcem v okviru naših možnosti. Aktivno bomo vplivali na ustrezne rešitve, zaščitili pa bomo tudi vsakega delavca, če bomo ugotovili morebitne šikane ali druge nepravilnosti.

Izvršni odbor
Sindikata Železarnes

Sodelovanje z občinskim izvršnim svetom

Glede na izredno težko in kritično situacijo, s katero se srečujemo v naši železarni, se je naš sindikat že pred časom obrnil tudi na Izvršni svet skupščine Jesenice.

Na naša pisma predloga, ki smo ju objavili tudi v Železarni, smo v začetku meseca dobili pisni odgovor Izvršnega sveta, ki ga v celoti objavljamo.

Po prejemu vaših dopisov smo v okviru Izvršnega sveta SO Jesenice začeli z aktivnostmi za realizacijo predlaganih ukrepov, res pa je, da vas o tem pisno nismo seznanili, za kar se tudi opravičujemo.

Izvršni svet SO Jesenice je imenoval delovno skupino za pripravo socialnega programa v občini Jesenice, ki naj bi delo zaključila v septembru 1990. Sedaj že potekajo obiski po podjetjih tako, da bodo lahko predlagani ukrepi temeljili na ustreznih podatkih. Delovna skupina se je z razmerami v Železarni Jesenice že seznanila. Z vašimi dopisoma je delovna skupina tudi seznanjena.

I. Problematika ob drastičnem zmanjšanju proizvodnje v ŽJ

1. V skladu z zakonodajo se Zavod za zaposlovanje aktivno vključuje v reševanje te problematike in je tako reševanje normalno. Izvršni svet z zavodom stalno sodeluje.

2. Kot je navedeno, je socialni program v pripravi.

Subvencioniranje stanarin je že sedaj uveljavljen način pomoči. Vloge sprejema Center za socialno delo Jesenice, informacije dobite tudi v Sekretariatu za urejanje prostora (strokovna delavka za solidarnost), tel. 81-483.

Tudi dodeljevanje drugih socialnih pomoči je možno - informacije Center za socialno delo - enkratne denarne pomoči najbolj ogroženim.

- Povišanje cen stanarin in komunalnih storitev je bilo nujno zaradi več kot polletne zamrznitve cen. Pri povišanju smo upoštevali tudi možnost plačevanja, že uveljavljene mehanizme pomoči, poprečne osebne dohodke ter dejstvo, da živi v družbenih stanovanjih približno polovica prebivalcev. Za ostali del so stanarini ekonomske.

3. V letu 1990 smo v okviru občinske pristojnosti dvakrat znižali stopnje 8,5 in 23,7. (skupaj je BOD in dohodka z 18,362 % na 17,65 % (8.5.1990) in na 15,95 % (23.7.1990).

4. Plačevanje prispevkov iz osebnih dohodkov ureja republiški zakon o obračunavanju in plačevanju prispevkov.

Železarni Jesenice je za določene pečke Izvršni svet v letošnjem letu dvakrat odložil plačilo tekočih privoj in IS stalno sodeluje z vodstvom Železarnes in poslovnega sistema pri razreševanju problematike. pa je, da se izdatki za določene

namene (upoštevajoč zaostreno situacijo) povečujejo.

5. Plačevanje določa republiški predpis.

6. Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo je Železarni (24.7.1990) že posredoval spisek delavcev, ki imajo prijavljeno popoldansko obrt.

Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo razpolaga s pregledom razpoložljivih prostorov in površin za določene dejavnosti, podjetja smo pozvali, naj sporočijo, če razpolagajo z dodatnimi prostori (vključno z ŽJ), preučujemo tudi možnost oprostitev prispevkov in davkov.

Za obrtnike se ob začetku delovanja (na novo) že predvideva olajšave. Občina Jesenice v samo spodbujanje kmetijske proizvodnje vlagala znatna sredstva preko odbora za pospeševanje proizvodnje hrane in za varstvo kmetijskih zemljišč. V občini imamo 48 kmetov.

II. Prisilni dopust

Kolektivno pogodbo sta podpisala Gospodarska zbornica in republiški sindikat. Izvršni svet se v reševanje navedene problematike vključuje posredno preko republiške skupščine, ki so posamezne točke na dnevnem redu zasedanja zbora občin, kjer ima občina svojega poslanca.

Določitev razloga in kriterijev in čas trajanja ukrepov je tudi predmet razprave v vsakem podjetju.

Izvršni svet SO Jesenice se je že v letu 1988 vključil v reševanje teh vprašanj z Analizo socialno-ekonomskih razmer v občini Jesenice in predlagal podjetjem določene aktivnosti, ki je le-te takrat še niso bile prisiljene izvajati.

Sedaj dela (kot že omenjeno) delovna skupina za pripravo socialnega programa, ki se bo opredelila tudi do vaših predlogov predvidoma do 10.9.1990.

Neplačevanje prispevkov pa je stvar opredelitve v republiški skupščini, saj je potrebno na novo opredeliti tudi obseg pravic, ki izhajajo iz posameznih zakonskih rešitev.

Iz prispevnih stopenj se namreč zbirajo sredstva za realizacijo tako pravic na posameznih področjih kot tudi dejavnosti, ki so nujno potrebne za nemoteno funkcioniranje družbe kot celote (zdravstvo, izobraževanje, socialna politika, kultura, telesna kultura, stanovniško-komunalno gospodarstvo, SPJZ itd.).

Brez korenitih, usklajeno načrtovanih sprememb, ne le z zmanjševanjem prispevnih stopenj, pa se problemom dolgočasno ne da reševati.

Naše sodelovanje smo podkrepili tudi z razgovorom pri predsednici Izvršnega sveta, ko smo še posebej poudarili nekaj ključnih problemov, ki bi jih lahko reševali skupno z nekaj odprti vprašanji, katera bi morala ustrezno rešiti občinska uprava.

Predsednik in podpredsednik Izvršnega odbora sindikata Železarnes sta izpostavila predvsem naslednje:

- Pomoč pri iskanju zaposlitve, odpiranju obrti in podobno. Dogovorili smo se, da bi v povezavi z Zavodom za zaposlovanje redno objavljali v našem Železarni tudi možnosti zaposlovanja v bližnjem gorenjskem prostoru. Tudi informacija o možnostih in načinu zaposlovanja v sosednji Italiji ali Avstriji bi bila dobrodošla.

- Socialni program, ki nastaja v občini, je treba ustrezno finančno podpreti, sicer se bo socialna problematika še slabšala. Tu gre za vse oblike pomoči: prestrukturiranje, prekvalificiranje, pomoč pri zagotavljanju odpravnin pri dokupu let itd.

- Z Zavodom za socialno skrbstvo se želimo povezati tako, da bo naša skupna pomoč pravično in učinkovito odmerjena. Pričakujemo lahko hitrejšo reševanje najbolj perečih problemov.

- Zmanjšanje prispevnih stopenj in zadrževanje podražitev, ki sodijo v okvir občine. Predsednica je obljubila, da bo o tem lahko več povedala, ko bo opravljena temeljita analiza polletnega poslovanja v občini. Takrat bodo dostopni tudi podatki o zaslužkih v občini, kjer je očitno, da prihaja po našem mnenju tudi do neupravičenega razkoraka v osebnih dohodkih med gospodarstvom in negospodarstvom.

Predsednica sva seznanila tudi z nezadovoljstvom naših delavcev zaradi prepočasnega reševanja težav v gospodarstvu in z napovedano stavko, ki jo pripravlja sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije. Delavci si v glavnem želimo predvsem zaposlitev in ob tem ustrezno socialno in materialno varnost; v protest nas sili prepočasno reševanje teh problemov. Če bomo dobili ustrezna zagotovila za izhod iz težav, tudi stavka ne bo potrebna.

Pred zaključkom našega razgovora je beseda stekla še o problematiki premoženja, kar bomo morali v naslednjih mesecih intenzivno reševati tako v podjetjih kot tudi v občini.

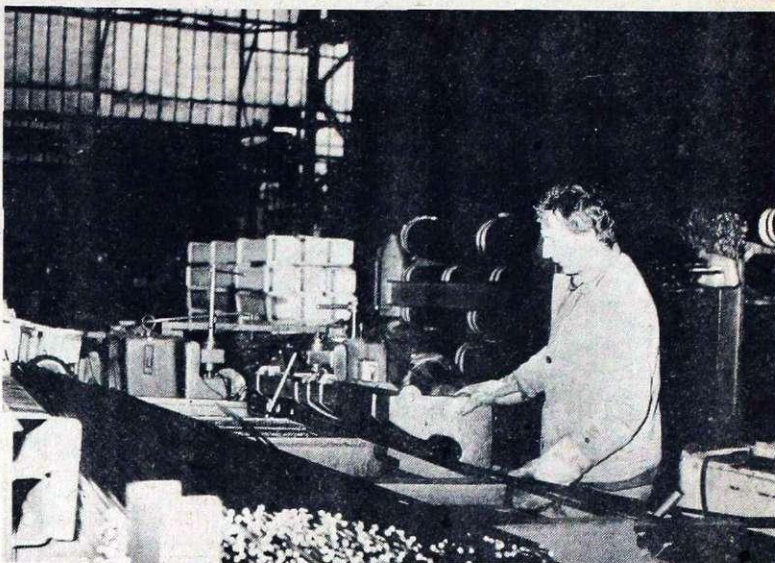
Sindikat Železarnes

Bralcem in dopisnikom Železarnarja

V skladu s sanacijskimi prizadevanji naše Železarnes moramo tudi na uredništvu Železarnarja zmanjšati stroške. Sicer neprimljiva, vendar v teh razmerah najboljše rešitev je, da Železarnar izhaja kot štirnajstnevnik.

Prosimo, da to upoštevate in pravočasno oddate gradivo.

Uredništvo

V Jeklovleku (foto: Mira Kolenik)

Odgovor na delegatsko vprašanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

daj več razgovorov z nekaterimi večjimi podjetji iz kovinske in elektroindustrije (Litostroj Ljubljana, Metalna Maribor, TAM Maribor, Iskra Ljubljana, Gorenje T. Velenje, ...) in je oz. bo v zvezi s tem sprejel konkretne ukrepe.

Vsi ti ukrepi Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije pa ne zadostajo v sedanjih zelo zaostrenih gospodarskih razmerah, da bi se stanje obrnilo na bolje, zato se kriza poglablja. Kriza pa je delno tudi posledica pretekle neuspešne dogovorne ekonomije, marsikje neustreznega investiranja in prepočasne prilagajanja novim tržnim pogojem poslovanja.

Vzroki za sedanje težave slovenskega gospodarstva so se kopičili več let, zato je tudi njihovo razrešitev, ob vseplošni materialni obubožanosti družbe, mogoče pričakovati šele v nekaj letih. V teh procesih pa bo gotovo veliko razočaranih in človeških stisk, ker vsi pač ne bodo uspeli preživeti. Propadla bodo predvsem tista podjetja, ki se preveč zanašajo na rešitve širše družbene skupnosti, same pa ne storijo vsega, kar zmorejo, da bi se prestrukturirala glede na zahteve, ki jih pred njih postavlja trg in neusmiljena konkurenca. Žal je veliko takih podjetij tudi v kovinski in elektroindustriji. Brez čiščenja proizvodnih programov, ki vključujejo tudi čiščenje zaposlitvenih bilanc, ni mogoče ozdraviti gospodarstva in mu zagotoviti nadaljnji razvoj.

SINDIKAT ŽELEZARNE

Mislím, da položaj obvladujemo

Tako izjavo je za Neodvisni Dnevnik podal eden vplivnih članov Svobodnega sindikata naše železarnes. Ne razumem takega sprenevanja in samovšečne trditve nekoga, ki navsezadnje deluje v imenu 70 % zaposlenih v kolektivni. Izrečeno bi moral utemeljiti z nekaterimi dejstvi, sicer izzveni taka izjava zelo neokusno.

Sprašujem se, kateri položaj obvladuje Svobodni sindikat v Železarni? Mogoče obvladuje položaj delavcev, ki finančno komaj sestavijo začetek s koncem meseca. Tudi tiste družine, kjer sta dva člana zaposlena in se mesečno prebijajo skozi življenje z različnimi subvencijami in drugimi vrstami pomoči, sodijo zraven. V tak spekter obvladanih položajev sodi vsekakor tudi delavec, kateremu so za nizko plačo napravili tehnično normo in ukiniti ure za manjkajoče, obenem pa zmanjšali posade v proizvodnji na minimum. Tudi na ustrahovanega delavca, ki dela pod psihičnim pritiskom bodočega tehnološkega viška, ne kaže pozabiti. Še bi lahko nizal stanja, ki so za delavca resnično krivična in katastrofalna.

Ne želim biti nesramen, ampak ne morem se izogniti izrazu dvojna morala. Veliko sedanjih vodilnih članov Svobodnega sindikata, tako republiških kot regijskih, je obvladovalo položaj v ne tako davni preteklosti. Socialna ogroženost delavcev je leta 1988 pri-

ter omogočiti odpiranje novih delovnih mest.

Zaradi tega se bo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije v bodoče, še intenzivneje kot doslej, angažiral pri iskanju finančnih sredstev za podpora perspektivnim sanacijsko razvojnim programom, programom prezaposlovanja in programom reševanja problematike presežnih delavcev. V ta namen je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije že pripravil predlog zakona o kriterijih in načinu sofinanciranja uresničevanja pravic presežkov delavcev.

Predlog zakona opredeljuje tiste pravice presežnih delavcev, pri uresničevanju katerih se bo del sredstev zagotavljal iz sredstev za zaposlovanje. Gre za delno kritje nadomestila osebnega dohodka za čas čakanja na delo, določenega z zakonom, dokup zavarovalne dobe in izplačilo odpravnin.

Posebej pa se v okviru razreševanja presežkov delavcev vpeljuje tudi sistem sofinanciranja stroškov za prekvalifikacije in dokvalifikacije delavcev tistim podjetjem oz. delodajalcem, ki bodo presežke delavcev zaposlili.

Ker sedaj veljavni zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti omenjene materije ne ureja, novega celovitega zakona pa za zdaj ni mogoče izdelati zaradi nedorečenega koncepta javnih služb in javnih financ, se predvideva sprejem posebnege zakona.

SINDIKAT ŽELEZARNE

vedla zaposlene v dveh obratih do spontanega delavskega - stavke. Zahteve takratnega stavkovnega odbora so bile v veliki meri enake tem, ki jih razglašata danes Svobodni sindikat. Priznati moram, da je sindikat takrat sodeloval na strani delavcev pri stavki, ne morem pa se znebiti vtisa, da zelo brezvoljno in voden. Odkrito priznam, da zame - rim takratnim (sedanjim) vodilnim v Svobodnem sindikatu, od spodaj do samega vrha, ker so svojo aktivnost usmerili v socialno pomoč. Vem, da so bili uresnjeni z direktivami takratne politike, vendar bi lahko in tudi morali v imenu poslanstva, ki sindikat obvezuje, delovati tako, da bi današnji položaj delavcev resnično in pošteno obvladovali.

Upam, da s tem člankom nisem užalil avtorja v naslovu napisane izjave. Ker ga osebno poznam in resnično nikoli nisva bila v konfliktnih situacijah, mu ne želim, da bi moral izjaviti tudi kaj takega kot: »Ti, ti politika, kako se moram spreminjati.«

Karel Kos

O delu jeseniškega Izvršnega sveta

Od 1. junija dalje dela jeseniški Izvršni svet neprekinjeno. Seje so vsakih štiri dni.

Na šesti seji, ki je bila 7. avgusta, je bila osrednja točka dnevnega reda informacija o sanaciji v Železarni Jesenice. Izvršni svet podpira sanacijo Železarni Jesenice, ki naj zagotovi njen nadaljnji obstoj in jo usposobi za delovanje v tržnih razmerah. Izvršni svet se je tudi strinjal z odložitvijo prispevkov železarne, delovna skupina za pripravo socialnega programa pa se bo posebej opredelila tudi do reševanja kadrovskih presežkov, tako tudi v Železarni Jesenice.

Na seji so obravnavali tudi realizacijo finančnih načrtov za prvo polletje letos ter informacijo o pridobitvi republiških sredstev solidarnosti za odpravo

posledic »zelene« zime. V zvezi s tem je bil organiziran tudi poseben sestanek s predstavniki turističnega gospodarstva v občini.

Izvršni svet je dal tudi soglasje k povečanju cene oskrbe v domu upokojenec dr. Franceta Berglja ter dal pobudo za izboljšanje pogojev bivanja in nastanitve v domu.

Iz sredstev stanovanjske solidarnosti bodo v občini dodelili gradbena posojila delavcem in občanom za leto 1990. Razpisana vsota znaša 3 milijone din.

Izvršni svet je dal tudi soglasje k pravilniku o organizaciji in delu ter sistematizaciji del in nalog upravnih orga-

nov občine Jesenice, pregledal izvrševanje doslej sprejetih sklepov ter sklenil razpisati javno zbiranje ponudb za najem nepremičnin na Zgornjem Plavžu 13.

Za podrobnejše obravnavanje posameznih zadev je imenoval delovne skupine oziroma kolegije, razrešil pa je tudi komisije in delovne skupine, ki so delale doslej ter se seznanili z informacijo o ravni cen komunalnih storitev in stannarini po povišanju v občini Jesenice v primerjavi z ostalo Gorenjsko in Slovenijo.

7. seja Izvršnega sveta je bila 21. avgusta, osrednji točki dnevnega reda pa sta bili osnutek odloka o javnem redu in miru ter odločitev plačila prispevkov Železarni Jesenice.

Pogodba o zaposlitvi spreminja značaj delovnega razmerja

Pomen pogodbe o zaposlitvi pri sklepanju delovnega razmerja

Zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja določa, da je sklenitev delovnega razmerja dvostranski pravi akt, pri čemer je ta dvostranskost podana na eni strani s sklepom pristojnega organa, na drugi strani pa z nastopom delavca na delo. Zakon sicer omenja pogodbo o zaposlitvi (drugi odst. 11. člena), toda očitno jo namenja za »reguliranje delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem, (88. člen). Delodajalec mora namreč z delavcem skleniti pisno pogodbo o zaposlitvi, preden delavec nastopi delo. Tako ureditev je bila veljavna tudi doslej po zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list SRS, št. 24/83, 5/86, 18/88).

Z novim zakonom o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 14/90) pa je postala pogodba o zaposlitvi konstitutivni del sklepanja delovnega razmerja. Zakon izrecno poudarja, da je pogodba o zaposlitvi dvostranski pravi akt, ki ga skleneta organizacija oziroma delodajalec in delavec. Konstitutivnost tega akta pri sklepanju delovnega razmerja pa se kaže v tem, da delavec pred sklenitvijo pogodbe o zaposlitvi ne more začeti delati (prvi odst. 12. člena).

Tudi nekateri drugi republiški zakoni o delovnih razmerjih predvidevajo, da je pogodba o zaposlitvi dvostranski pravi akt, in sicer ne samo med delavcem in delodajalcem, ampak tudi med organizacijo in delavcem. Zakon o delovnih razmerjih Hrvatske določa, da se s pogodbo o zaposlitvi opredelijo bistveni elementi delovnega razmerja in sicer: delovno mesto, dan začetka dela, trajanje delovnega razmerja, poskusno delo, osebni dohodek, oz. plača ter nadomestilo osebnega dohodka, delovni čas in dopusti, odgovorni rok ter druge pravice, obveznosti in odgovornosti delavca in organizacije (drugi odst. 2. člena navedenega zakona).

Dosedanja pravna ureditev delovnih razmerij je temeljila na predpostavki, da je delovno razmerje kot medsebojno razmerje delavcev urejeno v samoupravnih splošnih aktih, ki jih delavci sprejemajo bodisi neposredno, bodisi posredno prek delavskega sveta ali drugega organa upravljanja. Čeprav obstaja prostovoljnost sklenitve delovnega razmerja v vseh pravnih sistemih, pa je že zdavnaj opuščena teorija o enakopravnosti pogodbenikov pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe o delu, zato se pravice delavcev regulirajo z zakoni, kolektivnimi pogodbami in splošnimi akti. Zlasti kolektivne pogodbe so poenostavile stališče pogodbenih strank pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi. Zaradi omejevanja zasebne avtonomije je prišlo do bistvene spremembe v strukturi in pravnih naravi pogodbe o zaposlitvi. Prav zato pogodba o zaposlitvi ne nosi več samo znakov obligacijske pogodbe, ampak se veže na omejitvene norme zakona in kolektivnih pogodb.

V teoriji se navaja, da je pogodba o zaposlitvi konstitutivni del sklepanja delovnega razmerja in da je vsebina namenjena zlasti: določanju delovnega mesta, opredelitvi delovnega časa, v katerem se bo delo opravljalo, ter drugim posameznim pravicam in obveznostim, ki se morajo upoštevati med delovnim razmerjem.

Pogodba o zaposlitvi, ki jo predvideva zakon o delovnih razmerjih, je posledica spremenjenega značaja delovnega razmerja v našem pravnem sistemu, saj se omogoča, da se delovna razmerja urejajo s podjetniškimi kolektivnimi pogodbami tudi v podjetjih z družbeno lastnino (prvi odst. 113. čl. navedenega zakona). Postavlja pa se

vprašanje, ali bo predmet pogodbe o zaposlitvi vsebina kolektivne pogodbe oziroma splošnega akta, oz. kakšna bo pogodbeni svoboda na strani organizacije. V teoriji in praksi bo treba razčistiti, kaj naj bo prepuščeno prostemu dogovarjanju v pogodbi o zaposlitvi, kar še ni urejeno s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom. S tem v zvezi velja opozoriti na stališče, po katerem naj bi se v individualni pogodbi določalo več pravic, kot jih predvidevata splošni akt oziroma kolektivna pogodba.

Kljub uveljavitvi pogodbe o zaposlitvi v delovno pravno sistem, pa se ohranja tudi sklep o izbiri kandidata, saj ga zahteva že zvezni zakon oz. republiški zakon o delovnih razmerjih, (10. člen). Sklep o izbiri kandidata ostaja tisti pravi akt, s katerim se obveščajo kandidati, ki niso bili izbrani. Ti kandidati imajo namreč pravico, da izpodbijajo sklep o izbiri kandidata, če menijo da je bil po objavi oz. razpisu izbran kandidat, ki ne izpolnjuje objavljenih pogojev, ali da je bil kako drugače prekršen postopek za izbiro prijavljenih kandidatov (84. člen zveznega zakona). Če hoče zakon ohraniti varstvo pravic kandidatov, potem mora nujno vzdrževati tudi sklep o izbiri kot individualni akt, s katerim uveljavlja prosto oz. neobvezno izbiro kandidata. Pogodba o zaposlitvi ne more nadomestiti sklepa o izbiri, saj je logično, da praviloma tretja oseba ne more izpodbijati pravnega akta, če ni bila pogodbeni stranka.

V našem pravnem sistemu smo že poznali pogodbo o zaposlitvi po zakonu o delovnih razmerjih iz leta 1957. Pogodba o zaposlitvi je bila obvezna za tiste družbene organizacije, ki niso bile dolžne sprejeti pravilnika o delovnih razmerjih in so zato sklepale individualne pogodbe, s katerimi so urejale delovno razmerje ob neposredni uporabi zakona (tretji odst. 346. člena zakona). Tako rešitev bi bila primerna tudi v sedanjem pravnem sistemu za tiste delodajalce oz. organizacije, ki zaradi značilnosti dejavnosti ali organiziranja ne bi bile zajete v kolektivni pogodbi dejavnosti.

Pogodba o zaposlitvi po 135. členu zakona o delovnih razmerjih

Republiški zakon predvideva enotno ureditev delovnih razmerij, in sicer z dveh vidikov: 1) uveljavlja tako imenovano oktroirano veljavnost kolektivne pogodbe (tretji odst. 112. člena), 2) predvideva, da naj bi vsi delavci do 1. 7. 1991 sklenili pogodbo o zaposlitvi v smislu 11. člena zakona.

Ker naj bi pogodbo o zaposlitvi sklenili delavci, ki so že v delovnem razmerju, je moral zakon oblikovati določeno pravno konstrukcijo, da ne bi posegal v siceršnje pravice delavcev.

(Nadaljevanje prihodnjic)

22.35 Pristava - Jesenice
- združita se liniji Bohinjska Bela in Zasip. Avtobus ima odhod iz Bohinjske Bele ob 5. uri,
- združita se liniji Kropa - Radovljica.

Prosimo vse, ki se vozite na teh relacijah, da upoštevate omenjene spremembe. Če bo prišlo do morebitnih težav, nas obvestite na telefon 32-11.

Vse delavce še enkrat opozarjamo, da od 5.9.1990 obstoječe vozovnice ne veljajo več in prosimo, da jih vrnejo, v nasprotnem primeru bodo morali sami poravnati stroške.

ETE Družbeni standard

Spremembe pri prevozi

Delavce Železarni Jesenice, ki se vozijo na delo in z dela v mestnem prometu z Integralovimi letnimi vozovnicami, obveščamo, da veljavnost le-teh preneha s 1.9.1990. Vozovnice je potrebno vrniti personal-kam oz. tajnicam najkasneje do 5.9.1990 (sliko vzemite iz vozovnice).

Delavske mesečne vozovnice lahko kupite v Integralovi turistični poslovalnici na Jesenicah, Titova 65, ki bo začela s prodajo 27. avgusta. Poslovalci bodo po naslednjem razporedu:

27.8. - 1.9.
3.9. - 7.9.
od 10.9. dalje
od 7. do 15. ure
od 7. do 17. ure
od 8. do 12. ure

Cena delavske mesečne vozovnice znaša 270,00 din, pri kateri je upoštevan 10 % popust. Prevoznik nudi tudi možnost, da se nakup oz. plačilo lahko uredi z odbitkom pri osebnem dohodku, kar pa bo moral urediti vsak sam (podpis in potrditev izjave).

Vozovnice so mesečne in veljajo za vse relacije v mestnem prometu in za vse dni v mesecu. Način nabave nalepk za oktober bo naknadno objavljen v Železarju.

Delavci lahko kupijo tudi žetone v turistični poslovalnici na Jesenicah oz. v poslovalnicah Tobaka.

Zaradi manjšega števila vozačev in racionalizacije organiziranega prevoza v primestnem prometu bodo z mesecem septembrom začele veljati naslednje spremembe: - ukine se večerni avtobus za Javorniški Rovt, in sicer:

20.52 Jesenice - Pristava
21.25 Pristava - Jesenice
22.02 Jesenice - Pristava

V Strojnih delavnicah (foto: Mira Kolenik)

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Ime in priimek	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
Ivan Voh Splošni sektor	27. 8. 1990	Mojstrana, Dovje 10/i	—
Branko Vrečko Energetika	28. 8. 1990	Lesce, Na vrtači 13	—
Ivanka Zupančič Družbeni standard	29. 8. 1990	Jesenice, C. revolucije 2/B	81-655
Emil Ažman Sektor inženiring	30. 8. 1990	Žirovnica, Breg 129	80-318
Slavko Ažman SRR	31. 8. 1990	Bled, Rikljevca 11	—
Božidar Bartelj Poslovodni odbor	1. 9. 1990	Žirovnica, Zabreznica 44/b	80-726
Janez Begeš Elektrode	2. 9. 1990	Lesce, Na trati 59	74-766

Ime in priimek	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
Janez Biček Talilnice	3. 9. 1990	Jesenice, Udarna 9	83-193
Franc Brelih Tehnične dejavnosti	4. 9. 1990	Jesenice, Kurirska 3	81-612
Marjan Demšar Jeklarna 2	5. 9. 1990	Gozd Martuljek, Gobela 25	—
Miro Eržen Hladna valj. Jes.	6. 9. 1990	Mojstrana, Cesta v Radovno 4/A	—
Drago Finžgar Valj. žice in profilov	7. 9. 1990	Begunje, Begunje 128/B	73-831
Milan Gartner Livarna	8. 9. 1990	Nomenj, Nomenj 34	721-043
Jernej Hočevar Prodaja	9. 9. 1990	Jesenice, Kejžarjeva 38	82-118

Za dežurstvo od 13. 8. 1990 ni več nadomestil.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 27. 8. Torek — 28. 8. Sreda — 29. 8. Četrtek — 30. 8. Petek — 31. 8. Sobota — 1. 9. Nedelja — 2. 9.	Janko Cerkovnik Damjan Gasar Borut Cegnar Ivan Mežik Franci Zupančič Mitja Kersnik Branko Klinač	Pavel Žmitek Martin Brumat Alojz Slivnik Ivan Šenveter Marjan Erman Franc Bernik Klavdij Mlekuz
Ponedeljek — 3. 9. Torek — 4. 9. Sreda — 5. 9. Četrtek — 6. 9. Petek — 7. 9. Sobota — 8. 9. Nedelja — 9. 9.	Vanda Eniko Stane Eržen Zdenko Cund Berti Krapež Mirko Zupan Aleš Soklič Janez Faletič	Marko Sušnik Marjan Trontelj Ivan Slamnik Sašo Dolžan Metod Brečko Anton Kavčič Marjan Pintar

Služba obratne ambulante

Od 27. avgusta do 1. septembra bodo defale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.

POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

V soboto, 1. septembra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

Zobne ambulante:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

POPOLDNE: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

V soboto, 1. septembra, samo dopoldne: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

Od 3. do 8. septembra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Branimir Čeh.

POPOLDNE: IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.

V soboto, 8. septembra, samo dopoldne: IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš.

Zobne ambulante:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar.

POPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej. III. obratna ambulanta zaradi letnega dopusta ne dela!

V soboto, 8. septembra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 24. avgusta od 14. ure, do ponedeljka, 27. avgusta, do 6. ure zjutraj in od petka, 31. avgusta od 14. ure, do ponedeljka, 3. avgusta, do 6. ure zjutraj dosegljiv po telefonu 32-79.

Pregled odsotnosti v juliju

ETE/DSSS	bolovanje %	por. dop. %	pris. dop. %	red. dop. %	ost. odsot. %	Skupaj %
Talilnice	6,29	0,15	2,49	21,76	0,15	30,84
Ploščati program	7,75	0,16	1,12	23,06	0,28	32,37
Okrogli program	8,63	1,17	3,67	24,93	0,21	38,61
Družbeni standard	5,14	3,37	0,39	20,93	0,01	29,84
DSSS, komerc.	3,86	1,81	1,53	29,73	0,45	37,38
Tehnične dejavnosti	5,72	0,67	3,85	21,60	0,21	32,05
Železarna	6,31	0,86	2,63	23,76	0,26	33,82

O zgodovini župnijske cerkve na Koroški Beli

Pod Karavankami pod planino Belščico leži vas Koroška Bela, ki danes spada pod mesto Jesenice. Vasi in naselja: Koroška Bela, Javornik, Javorniški Rovt in Potoki tvorijo Krajevno skupnost Javornik-Koroška Bela; v istih mejah pa je tudi fara sv. Ingenuina in sv. Albuina na Koroški Beli, ki je tak obseg zadržala od začetka do danes. Cerkev sv. Ingenuina in sv. Albuina stoji na severozahodni strani vasi, pod hribom Strana in Lenicami, ob poti čez sedlo Kres. Imeni farnih patronov sta večini ljudi neznani in vzbujata radovednost, odkod prav onadva tu v naših krajih.

Na vsem slovenskem ozemlju je to edina farna cerkev, posvečena tema svetnikom. Edino še grajska kapela na blejskem gradu nosi njuno ime, to pa zato, ker je nemški cesar Henrik II leta 1004 podaril blejsko posest takratnemu biskupu-sebenškemu škofu Albuinu. Ingenuin pa je bil prvi škof te škofije, ki je imela prvotni sedež na gradu Seben pri kraju Klausen na Južnem Tirolskem. Albin pa je poskrbel, da so Ingenuinovo truplo prenesel iz Sebn v novo stolno cerkev sv. Kasijana v Briksen in se je potem imenovala cerkev sv. Ingenuina in sv. Kasijana. S tem je bila potrjena škofija Briksen. Prav zaradi pomembnosti tega dejanja so šteli oba škofa za stebra škofije in sta bila skupaj postavljena za patrona. Pokopana sta v stolnici v Briksnu, pod oltarjem. V tamkajšnji zakladnici hranijo tudi mašni plašč sv. Albuina, star skoraj 1000 let. Njima posvečene farne cerkve so v krajih: Taisten blizu Tolbacha, Arzl pri Imstu, Hotting, Saubach, Untertilliach (nova cerkev), Welschnofen. V Innsbrucku, na procelju tamkajšnje stolnice, pa stojita tik ob glavnem vhodu tudi njuna kipa.

Seveda nastane vprašanje, odkod onadva prav tu na Koroški Beli? Verjetno je temu vzrok pot, ki je v srednjem veku vodila z Bleda čez Koroško Belo (v najstarejšem urbarju iz leta 1235 zapisano kot i Chernischem Velach), preko Javorniškega Rovta skozi Medji dol v Rute in Bistrico v Rožu in potem po dravski dolini do Lienza, čez prelaz Silian v Pustriško dolino do Briksna na Južnem Tirolskem. Ni izključeno niti (o tem sicer ni zgodovinskih podatkov), da škof Albin po prevzemu posestva ni kdaj sam pripotoval na Bled, posebno še, če upoštevamo dejstvo, da je bil Albin doma na Koroškem, na Kamnu v Podjunu. Tam je živel in je v cerkvi na Kamnu tudi pokopana njegova mati, prav tako svetnica: sv. Hildegarda. V cerkvi je pri stranskem, njej posvečenem oltarju ohranjen relikvijar z deli njene obleke.

V sosedni fari, v kraju Mohliče, pa je pokopan Albuinov oče, menih Pavel spokornik.

Na sedanjem mestu farne cerkve je bila na samem začetku najverjetneje skromna lesena kapelica, morda tudi zidana, ki je služila popotnikom - tovarnikom in seveda domačinom za občasna bogoslužja in priporočilo za srečno pot čez goro. Na koroški strani, onkraj Medjega dola, še danes stoji majhna kapelica iz 10. stoletja, ki je posvečena sv. Mihaelu. Vas Koroška Bela se je v srednjem veku razvila ob zgornjem toku potoka Bela glede na tradicijo antične poti. Prebivalci so oskrbovali prav tovarnike in popotnike čez Medji dol na Koroško. O tem še danes pričajo domača hišna imena kot: Glažar, Mlinar, Ledrar, Krznar, Kovač,

Obnova župnijske cerkve na Koroški Beli (foto: B. Čušin)

Klinar, Pajar, Mostar in Routarji, to je cestarji oziroma skrbniki za pot.

Tudi Albuinovi nasledniki in skrbniki so potovali tod in iz teh razlogov je verjetno prišlo do patrocinija na tem kraju. Po do zdaj znanih zgodovinskih virih je do patronata prišlo zelo verjetno v prvi polovici 13. stoletja, saj se vas Koroška Bela v blejskem urbarju iz leta 1253 omenja kot ena večjih vasi blejske posesti. Cerkev na Koroški Beli je leta 1362 prejela odpustke po Janezu, škofu urbinskem in papaževem generalnem vikarju. To bi lahko pomenilo, da je bila takrat zgrajena nova cerkev. Pičenski škof Martin je leta 1473 posvetil stranski oltar sv. Ahacija, leta 1454 pa še kor in en oltar. Ljubljanski škof Ziga Lamberg je leta 1486 po profanaciji (to bi utegnil biti turški vpad 1471 in 1476) ponovno posvetil oltar sv. Ahacija.

Sedanja baročna cerkev je bila zgrajena oziroma dotrajana 1754 in je 1761 pogorela (vzrok ni znan), nato obnovljena in posvečena 3.9.1771 po ljubljanskem škofu Karlu Herbersteinu. Zgradba je bila ponovno poškodovana 1876, ko je v zvonik udarila strela in je pogorel. Verjetno je zgorelo še kaj drugega, ker je bila cerkev krita z lesenimi škodlami. Po obnovi pa je vas doletela nova nesreča, ko so italijanska letala 14. avgusta 1917 bombardirala vas in je pogorela tudi cerkev. V letih 1928-1929 je bil zgrajen stolp nad zvonikom, lesena kritina zamenjana z opečno in druga manjša obnovitvena dela. Pod drugi svetovni vojni je bila v težavnih razmerah obnovljena zunanjsčina z uro pred 30 leti. Seveda jo je zob časa neusmiljeno načel in smo se zdaj lotili radikalne obnove zunanjsčine. Glede na pomembnost kulturnega in zgodovinskega spomenika se priporoča za prispevek k obnovi.

Zapis pripravil Branko Čušin, član gradbenega odbora za obnovo

Lovska razstava v Kranjski Gori

Lovska družina Kranjska Gora je v osnovni šoli Jeseniško-bohinjskega odreda v Kranjski Gori pripravila lovsko razstavo. Njen namen je, da mladini in turistom pokažejo, da lovci ne lovijo samo divjadi, ampak zanjo tudi skrbijo.

Tako so prikazani lesorezi živali, lovske naprave ter ptice, izrezljane iz lipovega lesa ter predstavljene nagačene živali iz lovišča kranjskogorske lovske družine, ki obsega revir v Karavankah od tromeje v Ratečah do Belce. Panoji z zanimivimi prikazi iz lovstva prikazujejo krmišča, sovnice, visoke preže, lovske biveke, gozdarsko lopo ali po domače »kožarce«, ker je narejena iz kože ali

lubja... Razstava prikazuje, kako lovci skrbijo za divjad v zimskem času, veliko dela pa opravijo tudi čez vse leto, saj je potrebno urediti in očistiti košenice, steze in pašnike, da se divjad tako drži svojega skrivnega območja. Med nagačenimi živalmi in pticami na razstavi vidimo belega planinskega zajca, snežno jerebico, orla, kokoš divjega petelina, kuno zlatico in kuno belico ter svizce, ki so jih lovci pred leti pripeljali iz Švice in Avstrije in jih nasehili na Vršču. Inicijator razstave je lovec in upokojeni logar Mirko Košir, ki je razstavo tudi pripravil in prispeval največ predmetov, pomagali pa so mu ostali kranjskogorski lovci.

Lojze Kerštan

Zaprta vrata doma v Planici

Dolino pod Poncami - Planico obišče pozimi in poleti veliko turistov, željnih gorskih lepot. Vsi pa si tudi z zanimanjem ogledajo svetovno znane smučarske skakalnice in letalnico. So tudi dnevi, ko izletniki in šolska mladina preplavijo dolino in marsikdo od njih se napoti proti Domu v Planici, kjer naj bi se odžejal in použil kakšno hrano.

Tam pa ga pričakajo zaprta vrata doma, na katerih v več jezikih piše, da je dom pač zaprt. Ni pa naveden vzrok, saj to ne sme zanimati izletnike. Menda je nekdanjemu lastniku potekla pogodba, govori se, da bodo dom obnovili, šušlja pa se tudi, da ga

bodo porušili, vendar za to ni denarja. Turisti, razočarani nad zaprtimi vrati nekoliko zelo priljubljenega doma v Planici, se vseeno sprašujejo in jezijo, zakaj še vedno ob cesti stojijo reklamni panoji in vabijo v dom. Res je škoda, da tako neizkoriščeno stoji in propada eden najlepših domov na sončni strani Alp in to v letu evropskega turizma. Res škoda, saj bi v tujini za takšne domove lepše poskrbeli in tako privlačili turiste. Verjetno pa smo Slovenci tako bogati, da nam ni potrebno služiti denarja s turizmom. Zakaj tako in kdo je za vse to odgovoren?

Lojze Kerštan

Dom v Planici (foto: L. Kerštan)

Splošna kolektivna pogodba ni v korist delavcev

Svobodni sindikat in Gospodarska zbornica Slovenije sta pripravila akt, ki pomeni nadaljevanje samoupravnega Zakona o združenem delu. Ta akt je kolektivna pogodba za vse gospodarstvo. S to pogodbo bosta omogočila poslovnim organom in delodajalcem, ki jih je postavila prejšnja oblast kot moralnopolitično neoporečne na čelo samoupravnih podjetij (TOZD-ov), da bodo še naprej lahko manipulirali z delavci, obenem pa jim dajali občutek, da sami sebi krojijo pogoje dela.

Vodstvo SSS, ki je podpisalo kolektivno pogodbo brez soglasja delavcev v tovarnah in podjetjih, ki jih bodo členi te pogodbe najbolj prizadeli, je tako še enkrat pokazalo spreglo s prejšnjim komunističnim režimom, sedaj prenovitelji. Vsi ti so slovenskemu delavstvu napravili neprecenljivo škodo z družbeno lastnino, družbenim kapitalom, samoupravljanjem in Zakonom o združenem delu. S to pogodbo tako SSS in ZKS, kjer so sami strokovnjaki, izbrali po moralnopolitičnem načelu neoporečnosti, kažeta, da kljub stalnemu sklicevanju na tržno gospodarjenje o njem nimata pojma ali pa ga zavestno zanikata. To potrjuje že 1. člen, kjer »završajo delavce v devet skupin in to glede na zahtevnost dela, ne pa na tržno vrednost dela.

V tržnem gospodarstvu je glavni cilj poslovanja dobiček, ne glede ali ga dosegemo z bolj ali manj zahtevnim delom. Ni vedno tako, da bolj zahtevno delo prinaša več dobička. Dvomljivo je udi, kdo bo določal, katero delo je zahtevnejše od drugega. Če je kriterij topnja izobrazbe, je to še nekoliko razumljivo, toda že v naslednjem 2. členu je določeno, da so delovne izkušnje pooben pogoj za sklenitev delovnega razmerja. Spet je vprašanje, kako bo delavec na manj zahtevnem delovnem mestu uveljavljal svoje delovne izkušnje in kdo mu jih bo priznal.

V 3. členu, ki določa objavo delovnega mesta (verjetno se misli na objavo »zapis za delovno mesto«), bi moralo iti navedeno, da se razpis objavi na akhih mestih, da bo dostopen vsem delavcem v Sloveniji. S tem se bo povečala mobilnost delovne sile, obenem pa preprečilo, da bi bila delovna mesta namenjena samo lokalnim prebivalcem in ozkemu krogu ljudi ali že naprej določenemu kandidatu.

Da je to mogoče, dokazuje že naslednji 4. člen, ki je prava sramota za SSS. Strinjajo se namreč s tem, da klep o potrebi po sklenitvi delovnega razmerja sprejme poslovodni organ, ki pravi še izbere med kandidati. SSS odpisuje take člene, da sam sebi onemogoča sodelovanje pri izbiri delavcev, tem pa dopušča manipulacijo poslovnim organom, da izbirajo kandidata po kriterijih, po katerih so bili izbrani, po politični neoporečnosti.

5. člen je nepotreben, saj določa pravice poslovodnih organov, ki za delavce sploh niso pomembne. Na koga lahko poslovodni organ prenese posamično pooblastilo za odločanje, delavce ne zanima. Vprašanje je, zakaj je v tem 5. členu tako natančno določeno, da se pooblastila prenesejo samo na delavca z najmanj višjo strokovno izobrazbo, odloči o prenehanju delovnega razmerja delavca organ, ki opravi izbiro med kandidati za sklenitev delovnega razmerja. Ta organ pa je po 4. členu poslovodni organ, za katerega ni nikjer določeno, kaj se mu zgodi, če ne podpiše pogodbe o zaposlitvi. Zopet je pogodba pisana na kožo vodilnim delavcem, SSS si ni izbral niti ene pristojnosti.

Podobno velja za 7. člen, ki določa poskusno delo. Sindikat nima nobene besede pri tem, ali naj delavec po končanem poskusnem delu ostane na delu, ali poskusa ni dobro opravil, kajti vsa pooblastila ima organ, ki odloči o sprejemu delavca v delovno razmerje. Svobodni sindikat nima besede niti pri spremljanju poskusnega dela, razen če tako določi delodajalec ali poslovodni organ.

Vrnimo se še enkrat k 6. členu, ki določa pogodbo o zaposlitvi, kjer piše, da je delavca potrebno pred podpisom pogodbe o zaposlitvi seznaniti z vsebino kolektivne pogodbe, ki določa njegove pravice in obveznosti. To je naloga sindikata, ne pa člena pogodbe, ki po-

leg tega ne predpisuje, kdo bi moral delavca seznanjati z njegovimi pravicami, ki jih je v pogodbi zelo malo. Delodajalec ga ne bo, ali pa mu je treba to predpisati.

SSS se s tem členom hoče otresti čim več odgovornosti do delavcev. To je razvidno iz naslednjega odstavka 6. člena, ki določa, da mora delodajalec hraniti kolektivno pogodbo na dostopnem mestu za vse delavce. Za hranjenje so lahko določili delodajalca, za seznanjanje delavca s pravicami pa ne. Ta odstavek je tudi nesmiseln, saj bi moral delavec pri SSS dobiti vse informacije, s tem pa tudi pogodbo, kadar bi hotel.

Ta člen je mogoče razumeti tako, da bo delodajalec pred delavci pogodbo skrival, SSS je pa ne bo imel. To potrjuje tudi odstavek, ki določa, da delavec kadarkoli zahteva vpogled v vsebino pogodbe, podjetje oz. delodajalec pa mu tega ne sme odreči. Zakaj naj bi delavec iskal pogodbo pri delodajalcu, ne pa pri sindikalnem zaupniku, to vedo samo tisti, ki so to pogodbo sestavili in podpisali.

Naslednji 8. člen, ki govori o pripravnosti, je posledica usmerjenega izobraževanja in je odveč. Prenešen je iz samoupravljanja, kjer za pripravnika ni bila toliko pomembna strokovna sposobnost, ampak poznavanje samoupravljanja. Pripravniki izpiti so bili farse in orodje v rokah političnih vodilnih ljudi, da so perspektivne in pametne mlade ljudi (katere je zanimala stroka, ne politika) izločevali iz produktivnega dela. Zato člena o pripravnosti SSS, ki se ima za nadstrankarskega, nikakor ne bi smel podpisati.

V 9. členu, ki določa postopek ugotavljanja znanja in možnosti za opravljanje del in postopek ugotavljanja pričakovanih rezultatov, je prvič omenjen sindikat, ki naj bi bil o začetku postopka samo obveščen. SSS s podpisom te pogodbe vsa pooblastila o ugotavljanju delavčevega znanja in sposobnosti prepušča poslovodnemu organu ali delodajalcu. Delavec je prepuščen sam sebi, saj ima sicer pravico vpogleda v dokumentacijo, pomagati pa si s tem ne more dosti. Sindikat je obveščen samo o začetku postopka, o vzrokih pa odloča poslovodni organ. Ta opravi tudi razgovor, o katerem se vodi zapisnik. Nujno bi moral biti prisoten predstavnik sindikata, o tem pa 9. člen ne govori.

Zoper sklep, s katerim se ugotovi, da delavec nima potrebnega znanja,

lahko delavec poda ugovor. Spet je delavec prepuščen sam sebi, ugovor bi moral podati sindikat in vseskozi spremljati postopek, saj gre za delovno mesto delavca, ki plačuje sindikat zato, da ga brani pred ukrepi poslovodnih organov. V tej pogodbi pa se SSS s podpisom strinja z ukrepi poslovodnih organov in s tem ščiti njih, ne delavce.

10. člen določa razporejanje delavcev, ne določa pa, kdo naj delavca razporeja na druga delovna mesta. Tukaj bi moral biti naveden delodajalec, drugače bo delavca razporejal kdor ga bo hotel. Člen pa določa samo, da je delavec dolžan ubogati. Omenjen ni niti sindikat, da bi delavca ščitil pred zlorabami premestitve.

Delo na domu določa 11. člen. V tem členu so prvič omenjene upravljalske pravice delavcev, niso pa nikjer določene. Delavec ima lahko upravljalske pravice, toda te morajo biti določene z zakonom in na podlagi vloženega lastniške ali kapitala. Če je to potem še delavec ali še delodajalec, je stvar strokovne analize.

Po tej pogodbi so delavci vsi, ki so sklenili delovno razmerje, torej tudi poslovodni organi, pa tudi tisti, ki bi imeli obenem z zaposlitvijo še lastniški delež v podjetju in bi bili istočasno delodajalci in delojemalci. Pogodbo o zaposlitvi bi tako podpisali sami s seboj. Kolektivna pogodba bi jih bolj ščitila kot delodajalce kot pa kot delavce delojemalce. Poleg tega naj bi imeli še vsi upravljalske pravice. Lahko pa bi bili tudi člani SSS, ki je tako pogodbo podpisal in s tem škodoval delavcem, ki pridaajo samo svojo delovno silo in ki sindikat potrebujejo, saj se kot posamezniki ne morejo ali ne znajo braniti.

Naslednji 12. člen, ki določa pravice delavcev, katerih delo postane trajno nepotrebno, ali krašje rečeno odvečnih delavcev, je sprejemljiv in spada v kolektivno pogodbo. Toda v vsem dolgem členu ni niti enkrat omenjen sindikat. Prisoten bi moral biti pri ugotavljanju obstoja presežka delavcev, pri določanju konkretnih presežnih delavcev, pri določanju pravic, ki se zagotavljajo posameznim presežnim delavcem, pri obveščanju delavca o vseh aktivnostih, povezanih z nastankom in reševanjem presežkov delavcev in pri osebnem seznanjanju delavcev z možnimi načini reševanja svojega delovnega položaja. V tej pogodbi je vse to prepuščeno poslovodnim organom. Sindikat mora presežnim delavcem nuditi vso pravno in finančno pomoč za kritje stroškov, ki jih imajo pri uveljavljanju svojih pravic.

Takrat, ko bi morala biti kolektivna pogodba natančna, se spremeni v splošno določilo in obratno. Ko v 13. členu določa delovni čas, bi moral biti točno določen kot 42-urni ali drugačen delovni teden. Določati bi moral, da delavci nikakor ne smejo delati preko tega časa. Če bi se pokazala potreba, da bi delavci morali delati več časa, kot ga predpisuje pogodba, potem mora delodajalec zaposliti nove delavce in to toliko, kolikor je potrebno, da bodo vsi delavci lahko delali samo 42 ur na teden. Sindikat bi moral stalno spremljati izkoriščenost delovnega časa, ne zaradi potrebe po uvedbi dela preko delovnega časa, kot to določa 13. člen, ampak zaradi zaposlitve novih delavcev.

V 14. členu, ki določa kriterije za nočno delo, si je SSS kar dvakrat določil pravico, da spremlja izpolnjevanje in izvajanje pogojev o uvedbi nočnega dela, lahko tudi zahteva ukrepanje inšpekcije dela. Kako je SSS energičen pri manj pomembnih določilih! Zakaj ne bi zahteval ukrepanje inšpekcije dela tudi pri drugih členih kot je odpuščanje delavcev, prekoračitve delovnega časa ali pri razporejanju delavcev pri sklenitvi delovnega razmerja. Pomembne odločitve prepušča delodajalcem ali poslovodnikom, zase si je izbral le drobnice.

Kot primer naj navedem odstavek, da nočnega dela žensk ni mogoče uvesti takrat, ko gre za zdravju škodljivo delo. SSS torej podpira, da naj zdravju škodljiva dela opravljajo moški delavci, podnevi pa tudi ženske delavke. SSS bi moral v kolektivni pogodbi zahtevati, da se zdravju škodljiva dela takoj ukinejo, ne pa določati, kdo jih ne sme opravljati. Prav tako se mora zavzeti za odpravo nočnega dela, zato bi v pogodbi moral biti člen, ki bi določal, da mora biti nočnega dela čim manj, ne pa določati, kdaj se ga lahko uvede.

15. člen je eden redkih, ki spadajo med določila kolektivne pogodbe, saj določa, kdaj imajo delavci pravico izostati od dela in imajo plačano odsotnost ter kdaj lahko vplajo neplačan dopust. Vse pa pokvari zadnji odstavek, v katerem je navedeno, da poslovodni organ ali delodajalec delavčevu zahtevo po neplačanem dopustu zavrne. Kolektivna pogodba bi morala določiti, da delavec lahko nekaj dni izostane z dela, brez da bi povedal, da ga ne bo na delo.

V 16. členu, ki določa razporejanje invalidov, ni določeno, da se delavcu, ki postane invalid, ne sme s prerazporeditvijo na drugo delovno mesto zmanjšati plača. Imeti bi moral isto

Krajevna skupnost

Edi Giorgioni

Javornik - Koroška Bela praznuje svoj praznik

Od 1. do 4. septembra 1990 bo krajevna skupnost Javornik - Koroška Bela praznovala svoj praznik. V teh dneh vabimo vse krajanje in občane, da se udeležijo prireditev:

V soboto, 1. septembra, bo ob 17. uri gasilska mokra vaja na Koroški Beli. V vaji bodo sodelovali člani Gasilskega društva Koroška Bela in Gasilskega društva Javorniški Rovt. Pričetek vaje bo ob 17. uri pred Gasilskim domom na Koroški Beli.

V nedeljo, 2. septembra, bodo na rekreacijskem centru na Kresu športna tekmovanja v naslednjih panogah: balinanje, tenis, lokostrelstvo ter športno rekreacijska tekmovanja v vlečenju vrvi, pikadu in streljanju z zračno puško. Pričetek tekmovanja bo ob 8. uri.

Tega dne bo tudi nogometni turnir na športnem igrišču osnovne šole na Koroški Beli, kjer bodo sodelovale tudi ekipe iz drugih občin. Pričetek teh tekmovanj bo ob 8. uri.

V ponedeljek, 3. septembra, bo v Parku talcev na Koroški Beli žalna komemoracija v spomin na pet ustrleženih talcev. V kulturnem programu bodo sodelovali učenci osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela. Pričetek komemoracije bo ob 18. uri.

V torek, 4. septembra, bo ob 19. uri otvoritev fotografske razstave, na kateri bosta predstavila svoje fotografije krajanja naše krajevske skupnosti brata Jani in Sandi Novak s Koroške Bele.

Otvoritev s kulturnim programom bo obenem tudi zaključek praznovanja krajevnega praznika.

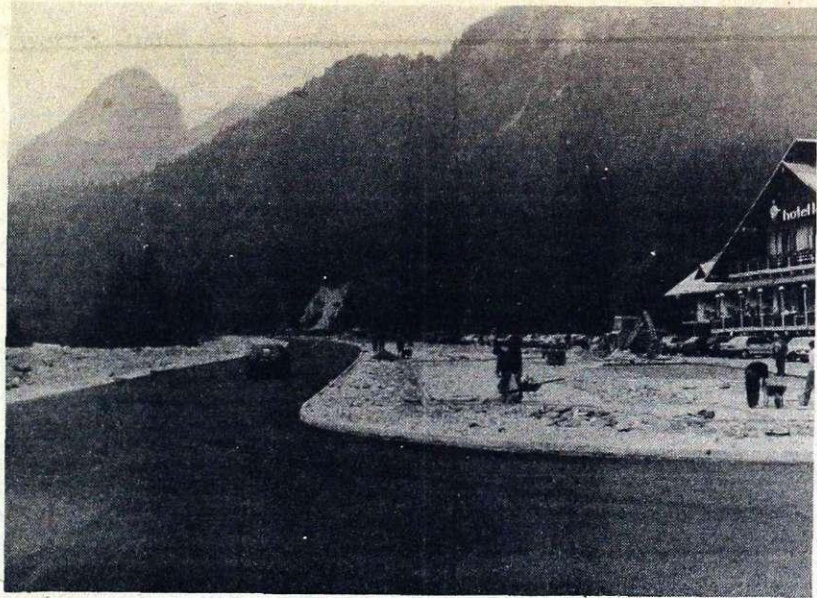
Vršiška obvoznica

Zadnjih nekaj let ni bilo letne skupščine Turističnega društva Kranjska Gora, ne da bi se govorilo o prepotrebni vršiški obvoznici.

Ves promet namreč poteka na Vršič in dalje na Primorsko prav skozi središče Kranjske gore po ozki in vijugasti cesti, če se ji sploh lahko reče cesta. Letos pa se je vse skupaj obrnilo na bolje, saj je SCT končno začela graditi od Petacovega mostu do novega mostu čez Pišnico v Jasni dober kilometer dolgo vršiško obvoznico. Nova cesta, ki bo razbremenila

promet skozi Kranjsko Goro, je od hotela Lek do mostu v Jasni že asfaltirana in odprta za promet, ob cesti pa je lepo urejen pločnik in javna razsvetljava. Cesta od Petacovega mostu do hotela Lek je še v gradnji, pri hotelu Lek pa urejajo še parkirišča in zelenice. Da bo prepotrebna in pomembna kranjskogorska ali vršiška obvoznica zgrajena še letos, gre vsekakor velika zasluga nekaterim kranjskogorskim turističnim delavcem.

Lojze Kerštan

plačo, kot jo je imel na delovnem mestu, ki ga je zasedal, preden je ustrezna komisija ugotovila, da je postal invalid.

Zopet pa je zamegljen 17. člen, ki določa letni dopust in upoštevanje prostih sobot, kot jih imajo delavci v državni upravi. Če bi bil določen čas trajanja delovnega tedna in dolžina delovnega dne, o prostih sobotah ne bi bilo potrebno govoriti.

Drugi odstavek, ki določa, da mora delavec obvestiti delodajalca o izrabi dopusta sedem dni pred izrabo, je pomankljiva. Ali bo moral delavec porabiti ves dopust naenkrat in obvestiti sedem dni prej organizacijo, ali pa bo moral za vsak dan izrabljenega dopusta sedem dni prej pisati obvestilo o izrabi dopusta? To pomeni, da delavec ne razpolaga niti z lastnim dopustom, še tega mu določa delodajalec. To je podpisal SSS, ki se razglasa za zaščitnika delavcev.

Kolektivna pogodba vsebuje tudi take člene kot je 18, ki določa oblike motivacije delavcev. V njem piše, da o pravicah delavca, ki s svojim delom izjemno prispeva k povečanju produktivnosti ali prispeva k povečanju dobička, odloča poslovodni organ oziroma delodajalec. To bi morala določiti pogodba, ne pa vse pristojnosti dati poslovodniku, ki bodo po svoji presoji odredili, kar bodo hoteli. Če pomislimo, da so bili ti poslovodniki večinoma izbrani po kriteriju moralnopolitične neoporečnosti, potem delavci z drugačno politično usmeritvijo nimajo možnosti.

Isto velja za 19. člen, ki določa, da se disciplinski postopek začne na zahtevo delavcev, ki vodijo delovni proces. De-

lodajalec torej odloča o disciplinski odgovornosti delavca, o ugovoru zoper odločbo pa odloča organ iz 9. člena te pogodbe, ki ga določa statut podjetja, lahko je tudi poslovodni organ. Kadrija toži, kadrija sodi! Sindikat pri tako pomembnih rečeh niti ni omenjen. Da je mera polna, določa 20. člen isti organ, da odloča še o ugovoru zoper postopek za varstvo pravic delavcev.

Da je kolektivna pogodba, ki sta jo podpisala SSS in GZS, skorpucalo, je videti iz 21. člena. Tu se neka imaginarna višina odškodnine, ki naj bi jo plačal delavec, lahko zmanjša ali se delavec oprosti. Kdo odškodnino lahko zmanjša ali oprosti, iz člena ni mogoče razbrati, točno pa je določeno, kdo odškodnino lahko odmeri. Verjeli ali ne, odškodnino, ki naj bi jo plačal delavec za slabo opravljeno delo, odmeri organ, ki odloča o disciplinski odgovornosti delavca na prvi stopnji. Ugani ste, kdo je to: delodajalec ali poslovodni organ. Naj povem še enkrat - to pogodbo je podpisala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ki je zaščitnik delavskih interesov.

22. člen določa dolžino odpovednega roka, toda samo v primeru, da delavcu preneha delovno razmerje po lastni želji. Odpovedni rok bi moral veljati, kadar delodajalec odpove delovno razmerje, to pomeni takrat, kadar delavci niso zapustili podjetja po svoji želji ali krivdi (razporeditev med presežne delavce).

Varstvo pri delu, ki ga določa 23. člen, je stvar inspekcije dela in varnostnih inženirjev. Kolektivna pogodba bi morala vsebovati določilo, da mo-

Krajevni praznik Podmežakle

10. avgusta praznuje krajevna skupnost Podmežakla svoj krajevni praznik v spomin na leta 1941 ustanovljen okrožni odbor OF za jeseniško in radovljiško občino.

V počastitev praznika se je na slavnostni seji sestala tudi skupščina krajevske skupnosti, kjer je predsednik skupščine spregovoril o opravljenem delu v zadnjem letu. Na dobrih štiri in pol kvadratnih kilometrih živi 1.551 prebivalcev v najdaljši krajevni skupnosti v občini, skozi katero poteka tudi gradbišče najzahajnejšega dela avtoceste. V krajevni skupnosti so že napeljali 170 telefonov, še 20 kranjov jih čaka, asfaltirali so nekaj ulic, z delom je začel nov obrat Donita. Obilo dela pa jih še čaka, od urejenosti kraja do ureditve prometnih poti.

Ob prazniku so podelili tudi priznanja 10. avgust, ki so jih prejeli: Miloš Piščanec, Jernej Traven in ZŠAM Jesenice.

Ob tej priložnosti so spregovorili tudi o možni rešitvi prometa skozi predor po obnovljeni cesti 1. maja in se niso strinjali s predlagano rešitvijo, saj bi pomembno posegla v bivalne pogoje v krajevni skupnosti.

Slavnostne seje skupščine sta se udeležila tudi predsednik zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Jesenice Egidij Biček in predsednica Izvršnega sveta Rina Klinar.

Naslednji dan pa je bil tradicionalni pohod kranjov na Zakope.

Boni vredni 20,00 din

Delavce Železarne obveščamo, da bo zaradi zmanjšanja stroškov prehrane med delom vrednost bona 20,00 din. Nova vrednost velja od 24.7.1990 dalje.

Krvodajalska akcija

Občinski odbor Rdečega križa Jesenice vas vljudno vabi na odvzem krvi, ki bo na Jesenicah:

10., 11., 12., 13., 14. in 17. septembra 1990 od 7. do 13. ure v domu TVD Partizan Jesenice, C. železarjev 1.

Hkrati vas tudi obveščamo, da imajo delavci Železarne Jesenice po zakonu o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja pravico do dveh prostih dni.

Daruj kri, ko si zdrav in mlad; morda jo boš potreboval kdaj tudi sam. Vozniki motornih vozil - vaše mesto je med krvodajalci.

Kri je kot zdravilo nenadomestljiva.

Rdeči križ Jesenice

DU Viktor Stražišar v šolskem letu 1990/91

Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vabi v naslednje oblike izobraževanja:

1. osnovna šola za odrasle
 - šolanje je brezplačno
2. drugi letnik ekonomske srednje šole
 - pogoj: dokončan prvi letnik ekonomske srednje šole
3. programi preusposabljanja za pridobitev poklica:
 - turistični tehnik
 - mednarodni špediter
 - pogoj: dokončana peta stopnja izobrazbe
 - skladiščno-komercialni tehnik
 - pogoj: dokončana četrta stopnja izobrazbe
4. programi usposabljanja za pridobitev strokovne izobrazbe za opravljanje del in nalog druge stopnje zahtevnosti za naslednje poklice:
 - skladiščni delavec
 - kuharski pomočnik
 - natakarski pomočnik
 - receptorski pomočnik
 - tekstilni konfektor
 - pogoj: dokončana osnovna šola
5. programi izpopolnjevanja iz higienskega minimuma, varstva pri delu in požarne varnosti
6. programi dopolnilnega usposabljanja tainic iz znanja pravopisa, tujega jezika, poslovnega bontona
7. knjigovodski tečaj za obrtnike
8. tečaji tujih jezikov, in sicer:
 - začetni tečaji italijanskega in francoskega jezika
 - verificirani tečaji nemškega in angleškega jezika od 1. do 4. stopnje
 - angleški in nemški tečaji konverzacije
 - specializirani tečaji izpopolnjevanja v nemškem, angleškem, italijanskem jeziku
 - tečaji nemškega in angleškega jezika za predšolske otroke in šolarje.

Pouk jezikovnih tečajev teče po najsodobnejših metodah in je poplaven z video tehniko.

Vse zainteresirane obveščamo, da zbiramo tudi prijave za vpis na Visoko šolo za organizacijo dela.

Prijave v vse našete oblike sprejemamo do 15. septembra 1990.

Za vse nadaljnje informacije se, prosimo, obračajte na Delavsko univerzo Viktor Stražišar, Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1, telefon 81-072.

drugih osebnih prejemkih, pa kaže, da jim tudi samoupravna dogovorna ekonomija dela težave, čeprav so bili tako komunistični sindikati kot politično neoporečni člani GZS nosilci te ekonomije. Samo nekaj primerov: 2. točka 29. člena določa, da izraz osebni dohodek (OD) vsebinsko ustreza izrazu plača.

OD dobivamo takrat, ko smo vsi lastniki podjetja in z osebnim prispevkom pridobivamo dohodek, zato je v pogojih družbene lastnine uveljavljen izraz OD. Kadar pa delavec prodaja svojo delovno silo in jo dobi plačano, takrat to imenujemo plača ali meza. Isto velja za 3. točko tega člena, ki govori o tajnosti OD. Ti v družbeni lastni niso nikoli tajni, kajti vsak za vsakega mora vedeti, koliko je kdo s svojim osebnim delom z družbeno lastnino prispeval k dohodku podjetja, saj smo vsi lastniki in moramo biti obveščeni o vsem dohodku. Če kolektivna pogodba uporablja izraz OD, bi morala istočasno uporabljati tudi izraz TOZD.

V podjetjih, kjer so lastniki določeni in delavci prodajajo svojo delovno silo, pa morajo biti plače zaupne, saj je nemoralno, da bi vsi vedeli, koliko je delavec vreden. Čeprav pogodba določa enakovrednost izrazov OD in plača, stalno naprej uporablja izraz OD, tako tudi v 30. členu, ki določa plačo. O nesmiselnosti stopenj po zahtevnosti dela je bilo povedano že v začetku, zato tukaj ne bomo izpodbijali besed.

Sramota je, da se dosedanja avantgarda delavskega razreda, vsebovana v predstavnikih SSS in GZS, odloči dati delavcem tako plačo, kot znaša v gnilem kapitalizmu polovica socialne podpore za brezposlene in občinske reveže. Prav ta avantgarda je bila na čelu tako podjetij kot sindikata v prejšnjem totalitarnem sistemu in je gospodarstvo pripeljala v razsulo, v kakršnem se nahaja danes. Da bi še naprej obdržali vodilne položaje, manipulirajo z delavci preko Kolektivne pogodbe, kakršna je ta, ki so jo že podpisali.

Prav tisti bodo sedaj predpisovali pravila in plače tistim, ki se trudijo, da bi iz ruševin komunistične vladavine čimprej uvedli normalni družbeni red in s tem zagotovili osnovo za blagostanje vseh ljudi v Sloveniji. Vse to razvrščanje delavcev v razrede od ljudi, ki so še pred kratkim z vsem glasom propagirali brezrazredno družbo, je zapisano in podpisano od varuhov delavcev SSS in »delodajalcev« v GZS v členih od 30. do 42.

Omenim naj samo nekaj cvetk: Namesto, da bi se SSS zavzemali za odpravo nočnega, nadurnega in izmenkega dela, določajo mizerne odstotke za tako delo, saj se strinjajo za 30 % pribitek. Verjetno se nihče od njih ni poskusil nočnega dela; za tako delo je komaj dovolj 100 % dodatek. Zakaj je

dežurstvo več vredno od izmenskega dela, bi vedela samo podpisnika kolektivne pogodbe, ZSSS in GZS. Sicer pa bi vsi člani od 30. do 42. spadali v podjetniško, ne pa v splošno kolektivno pogodbo.

Posebno značilno je določilo o evropskem delovnem času. Verjetno se misli zahodnoevropski čas, kajti v vzhodni Evropi, ki je tudi Evropa, so komunistični režimi zapustili za seboj še večjo zmedo kot pri nas. Pogodba omenja »evropski« delovni čas samo mimogrede, češ, če ga organizacija ali delodajalec uvede, delavcem ne pripada dodatek. Toda za tem se skriva ogromno problemov. Če nekdaj uvede deljen delovni čas, mora najprej poskrbeti za spremljanje dejavnosti od varstva otrok, šolanja do prehrane delavcev.

Ker so žene in matere večinoma zaposlene, bi bil to ogromen napor posebnosti zanje, česar sindikat ne bi smel dopustiti. Poleg tega bi se zmanjšalo število delovnih mest, kajti če bi tak čas uvedli tudi v trgovinah, bankah in raznih drugih organizacijah, ki poslujejo sedaj na dve izmeni, bi brez ustreznih priprav ostala brez dela množica delavcev, kar pa verjetno ni v interesu ZSSS, ali pač?

43. člen določa, da si morajo stranke kolektivne pogodbe z vsemi sredstvi, ki so jim na voljo, prizadevati za pravilno izvrševanje te pogodbe in spoštovanje njenih določb. To pomeni, da morajo SSS štrajkati proti podpisniku te pogodbe, ker GZS ne uporablja vseh sredstev, ki so ji na voljo, da zagotovi izvrševanje te pogodbe.

Prvi, ki krši pogodbo, je SSS, saj štrajka proti vladi in od nje zahteva izvrševanje pogodbe, čeprav vlada ni podpisnik. Pogodbo je sestavila ZSSS, napisana pa je na kožo poslovnih organov ali GZS ali delodajalcev, ki jih še ni. ZSSS hoče s štrajkom izsiliti izvrševanje določil te pogodbe, katerih večina delavcem ali delojemalcem le škoduje. Nesmiselno je predpisovati enotne kriterije za vse gospodarstvo, saj je skupnih točk zelo malo, pa še te so zajete v republiškem Zakonu o delovnem razmerju.

V pogodbi so tudi zamešani pojmi iz samoupravnega in tržnega sistema, kar kaže na nestrokovnost podpisnikov. Delavci naj se zato uveljavljanju take pogodbe uprejo, saj jim je samo v škodo, SSS pa v sramoto. Če je tako kolektivno pogodbo podpisal, mu ni mogoče zaupati, da bo ščitil delojemalce pred delodajalci ali delavce pred poslovnimi organi.

Končno pa so tudi poslovodni organi delavci, ki jih ščiti ta pogodba, saj so delavci po tej pogodbi vsi, ki so sklenili delovno razmerje za določen ali nedoločen čas.

Bogomir Ličof

Muzejske in spominske hiše jeseniške občine

Rojstna hiša dr. Franceta Prešerna

Vrba

Lani, 20. maja, smo slovesno praznovali petdeseto obletnico Prešernove rojstne hiše - muzeja. Največ skrbni in dela za odkup hiše in preureditev v muzej je imel daljni Prešernov sorodnik Fran Saleški Finžgar. Na njegovo pobudo so ustanovili odbor za odkup hiše in ker je bil predračun za izgradnjo nove stavbe, ki naj bi jo v zameno dobila lastnica Prešernove hiše, visok - 250.000 din - je odbor razmišljal: »Najlepše bi bilo, ako bi Prešernovo rojstno hišo odkupila slovenska šolska mladina. V banovini je bilo tedaj po vseh šolah nad dvesto tisoč učencev. Ako bi vsak žrtvoval le dinar, bi bili poglavitni stroški za zidavo kriti. Akcija je stekla in poleg šolarjev so denar prispevali še posamezniki, ustanove doma in tudi Slovenci po svetu. Mladina in učitelji so nabrali 151.995 dinarjev.

Prešernovo hišo je bilo treba temeljito obnoviti in v njej urediti muzej, oziroma predstaviti nekatere značilne predmete iz pesnikovega življenja in takratnega časa. Najdragocenejša je seveda zibelka, v kateri so zibali tudi malega Franceta. Od prvotne opreme so ostale klopi v veži in hiši, in skrinja iz leta 1837, ki je bila v zelo slabem stanju, pa so jo lepo obnovili. Vsi ostali predmeti in pohištvo je iz 19. stoletja. Novi so prti in brisače ter posteljnina - vse to pa ročno izdelano in okrašeno po starih vzorcih.

Prešernovo rojstno hišo so kot muzej slovesno odprli 21. maja 1939. Na

pridreditvi sta govorila Oton Župančič in ban Natlačen. To je bil velik dan za Vrbo, za Gorenjsko in za vso Slovenijo.

Prešernova rojstna hiša - po domače »pri Ribču« - se bistveno ne razlikuje od drugih starejših stavb v vasi, pač pa je obdržala največ starih značilnosti. Ko je nastala v 16. stoletju (kamniti portal v kleti) je bila deloma lesena in so bili zidani le klet, veža in gospodarski prostor.

Današnja podoba hiše je nastala po požaru, ki je leta 1856 prizadel Vrbo in uničil gospodarsko poslopje, na hiši pa le ostrešje. Okna so večja, kovane okenske mreže so mnogo bolj umirje-

ne (kmečki klasicizem, 19. stol.). Posebno lepo so obdelani okenski okviri in oba portala, ki jih je neznano kamnosek izklesal iz zelenega kamna, ki so ga lomili v Peraci pri Radovljici. Strma dvokapna streha je bila nekoč pokrita z deskami.

Poleg tega, da je hiša Prešernov muzej, je tudi pomemben spomenik ljudske umetnosti. V posrečeni sintezi so se združile prvine različnih stilov, pozne gotike, baroka in kmečkega klasicizma. Neznani kmečki stavbarji so dodajali staremu jedru vedno nove, navadno lepo oblikovane prvine - okna, vhode, zgradili so oboke, nadomestili so lesene stopnice z zidanimi itd. Vendar so vedno ohranili tudi starejše prvine, in sicer tako, da so jih estetsko in funkcionalno vključili v nove.

20. junija 1985 je postala hiša bogatejša še za stalno zbirko del našega največjega pesnika: prevode Prešernovih pesmi v tuje jezike, literaturo o življenju in delu dr. Franceta Prešerna in 84 različnih izvodov poezij, ki so jih natisnili po letu 1945. Slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl je na otvoritvi dejal: »Za vse, ki bomo poslej obiskovali rojstno domovanje našega največjega pesnika, na obisk svoje narodne vesti in zavesti, bo poslej ta hiša še bogatejša.«

Hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljkov, od 9. do 16. ure. Skupine se lahko naročijo na telefon 064 80-115.

6. člen

Pri opredelitvi upravičencev do posojil iz sredstev solidarnosti se upoštevajo naslednja merila:

- mlada zakonca, kjer ni nobeden od zakoncev star več kot 30 let,
- mlada družina z vsaj enim otrokom, kjer ni nobeden od staršev starejši od 30 let,
- edini hranitelj družine, ki ni star več kot 30 let,
- občani in družine, ki prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje,
- podnajemniki in sostanovalci in občani, ki imajo premajhno družbeno stanovanje glede na pripadajočo standardno površino. V primeru, da zasedajo družbeno stanovanje, morajo po pridobitvi lastnega stanovanja, to stanovanje sprostiti,
- mladi strokovnjaki, delavci, ki niso starejši od 35 let in ki lahko največ pripomorejo k razvoju delovne organizacije in ki izpolnjujejo kriterije in merila organizacije za pridobitev tega naziva,
- med družine z večjim številom otrok štejejo družine s tremi ali več neposkrbljenimi otroki, kjer sta oba zakonca zaposlena.

7. člen

Če je upravičenec ali njegov zakonec že dobil posojilo pri katerikoli stanovanjski skupnosti, se ta znesek valorizira z indeksom cene kvadratnega metra stanovanjske površine, ki jo je določila Skupščina občine Jesenice v preteklih letih in se uporablja za izračun vrednosti pri dodelitvi kredita ter odšteje od pripadajočega zneska kredita.

8. člen

Pri kreditiranju prenove se upošteva:

- potreben obseg del in gradbenega materiala (kot pri novogradnji),
- starost objekta,
- izdelava podstrešnega stanovanja.

Vzdrževalna dela se ne upoštevajo. Pogoj za kredit za prenovu je povečanje stanovanjske površine ali števila stanovanjskih prostorov za kvalitetnejše bivalne pogoje, toplotno izolacijo ali izboljšanje sanitarno higienskih razmer v stanovanju.

9. člen

Najdaljša doba vračanja posojila je:

- za nakup stanovanja, montažnega objekta ali gradnje stanovanjskega objekta, največ 20 let,
- za prenovu stanovanja ali stanovanjske hiše največ 15 let.

Pri tem mesečna anuiteta ne sme biti nižja od povprečne stanarine v občini Jesenice za povprečno stanovanje (51 kvad. m). Obrestna mera je gibljiva in znaša 50 % veljavne obrestne mere za kredite za ostale namene - za kreditiranje občanov izven določil bančnih pravilnikov z obplačilno dobo nad 1 leto. Posojilo se vrača v mesečnih anuitetah. Posojila se ne revalorizirajo, temveč pospešeno odplačujejo, v skladu z rastjo povprečne stanarine v občini Jesenice, tako da se vsaki šest mesecev anuiteta poviša na raven povprečne stanarine v občini Jesenice. Prvo povečanje anuitet na raven povprečne stanarine se izvrši po stanju kreditov na dan 31.12.1990. V primeru večjih sprememb se anuiteta lahko spremeni enkrat letno, kar odloči komisija za solidarnost in kadrovska vprašanja.

Upravičenec do posojila lahko zaprosi za spremembo posojilnih pogojev, če se mu socialne ali druge razmere med plačevanjem bistveno poslabšajo. V nobenem primeru pa ne more biti doba vračanja posojila daljša od 20 let oziroma 15 let.

III. Ostale določbe

10. člen

Komisija za solidarnost in kadrovska vprašanja ima pravico:

Na podlagi 3. člena sklepa o podeljevanju Čufarjevih plaket in diplom Odbor za kulturo pri Izvršnem svetu Skupščine občine Jesenice

razpisuje Čufarjeve plakete in diplome za leto 1990

Čufarjeve plakete se podeljuje organizacijam in posameznikom za:

- posebne dosežke pri ustvarjalnem in poudarjalnem delu na področju kulturne dejavnosti,
- kvalitetne kulturne dosežke v občinskem in širšem prostoru,
- dosežke strokovnega in znanstvenega dela.

Čufarjeve diplome se podeljujejo organizacijam in posameznikom za:

- aktivnost in uspehe na področju organizacije kulturnih dejavnosti,
- uspehe, ki pospešujejo kulturno dejavnost na področju propagande in publicitete.

Predloge za podelitev lahko dajo občani, kulturne in druge organizacije ter društva.

Pisne predloge z obrazložitvijo je treba predložiti Sekretariatu za gospodarstvo in negospodarstvo Skupščine občine Jesenice, Odbor za kulturo, do 30.9.1990.

Razstava akvarelov slikarja Marjana Miklavca

Prihodnji petek, 31. avgusta, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice s krajšim kulturnim programom odprli letošnjo dvanajsto razstavo, in sicer razstavo akvarelov slikarja Marjana Miklavca iz Sežane, ki je že več let redni udeleženec vsakoletne planinske slikarske kolonije Planinskega društva Dovje-Mojstrana v Vratih.

Slikar Marjan Miklavc se je zlasti uveljavil s svojimi risbami in akvareli, ki zajemajo vso barvitost in slikovitost Krasa in njegovih posebnosti. Njegov opus akvarelov pa zajema tudi motive iz drugih območij, zlasti Triglava in njegove soseske, ker se slikar že več let redno udeležuje vsakoletne planinske slikarske kolonije Planinskega

društva Dovje-Mojstrana v Vratih. Dosej je slikar imel že sedem samostojnih razstav, dvanajstkrat pa je sodeloval tudi na skupinskih razstavah.

Akvareli slikarja Marjana Miklavca bodo v razstavnem salonu na ogled do vključno 19. septembra. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Na podlagi 12. člena Ustavnega zakona (Ur. list RS št. 32/89), 3. člena odloka o določitvi nalog, ki jih od 1.1.1990 začasno opravljajo organi Samoupravnih interesnih skupnosti (UVG 15/89) in 80. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev solidarnostnih stanovanj in kreditov iz sredstev solidarnosti v občini Jesenice (v nadaljevanju: pravilnik), ki ga je sprejela Skupščina občine Jesenice na seji vseh treh zborov dne 28.6.1990 (Uradni list RS št. 28/90), komisija za solidarnost in kadrovska vprašanja objavlja

RAZPIS

za dodelitev gradbenih posojil delavcem in občanom iz sredstev solidarnosti za leto 1990

I. Splošni razpisni pogoji

1. člen

Razpisa se lahko udeležijo delavci, delovni ljudje in občani z nižjimi dohodki, ki nimajo ustreznega rešenega stanovanjskega vprašanja in izpolnjujejo pogoje pravilnika. To so:

- mlade družine,
- mladi strokovnjaki,
- občani in družine, ki prvič ustrezno rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje,
- družine z večjim številom otrok (3 in več),
- upokoenci in invalidi.

2. člen

Mlade družine, mladi strokovnjaki, občani in družine, ki prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje, lahko po tem razpisu pridobijo posojilo v višini največ 50 % vrednosti pripadajočega standardnega stanovanja, ki omogoča ali pomeni trajno rešitev stanovanjskega vprašanja.

3. člen

Razpisna vsota za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti znaša v letu 1990

3.000.000 din (z besedo: tri milijone din)

II. Pogoji za pridobitev posojil

4. člen

Delavci lahko pridobijo posojilo iz sredstev solidarnosti za gradnjo, nakup in prenovu stanovanj, če združujejo sredstva solidarnosti za namen kreditiranja v občini Jesenice in izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da nimajo ustreznega standardnega stanovanja,
- da imajo zagotovljena sredstva za lastno udeležbo,
- da imajo zgrajeno stanovanjsko hišo do najmanj tretje gradbene faze oz. zagotovljen gradbeni material za tretjo gradbeno fazo,
- da imajo pri prenovi stanovanja ali stanovanjske hiše z lastnimi sredstvi do

polovice pokrite predračunske vrednosti prenove (upoštevajo se valorizacija),

- da imajo sklenjeno kupoprodajno pogodbo, če gre za nakup stanovanja,
- da imajo veljavno gradbeno dovoljenje, če gre za gradnjo stanovanjske hiše, oziroma, veljavno potrdilo o priglasitvi gradbenih del, če gre za prenovu stanovanja ali stanovanjske hiše v družbeni ali zasebni lasti,
- da so prosilci sami ali njihovi zakonci lastniki nepremičnine, katere se bo zgradila ali prenovila oziroma, da pridobijo soglasje lastnika, če gre za prenovu stanovanja ali stanovanjske hiše v družbeni ali zasebni lasti,
- da imajo pri nakupu montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjeno pogodbo za nakup montažne hiše,
- da gradijo, prenavljajo ali kupujejo stanovanje ali stanovanjsko hišo v kraju, od koder je mogoč dnevni prevoz na delo,
- da imajo stalno bivališče v občini Jesenice,
- da niso sami ali družinski člani lastniki na drugem stanovanju ali počitniški hiši.

Da ima upravičenec zagotovljeno lastno udeležbo, se šteje:

- če ima zagotovljenih najmanj 20 % sredstev pri nakupu stanovanja in družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji ali nakupu montažne hiše,
- če ima zagotovljenih najmanj 50 % del ali nabavljenega materiala za prenovu,
- če ima zgrajeno stanovanjsko hišo do tretje gradbene faze.

Lastna udeležba je privarčevani denar, dokazan s hranilno vlogo, namensko posojilo na privarčevana ali vezana sredstva v banki, gradbeni material, vloženo delo in druga dokazljiva vlaganja upravičenca.

5. člen

Najvišji možni znesek, ki pripada upravičencu, je odvisen od razmerja med višino povprečnega mesečnega dohodka na člana družine za zadnje tri mesece, v primerjavi z zadnjim znanim povprečnim mesečnim čistim osebnim dohodkom na zaposlenega delavca v Republiki Sloveniji in se izračuna po naslednji tabeli:

Najvišji možni znesek odobrenega kredita

Razmerje OD na člana družine	Ind. grad. in prenova	Nakup.
do 50 %	50 %	50 %
do 80 %	40 %	40 %
do 100 %	35 %	35 %
do in nad 130 %	30 %	30 %

1. Da izloči prošnji prosilca iz nadaljnje obravnave, če ugotovi, da je prosilec v prošnji navedel neresnične podatke oz. predložil neresnične dokumente.
2. Da zahteva vračilo celotnega dolga z obrestmi in stroški postopka pred pogodbenim rokom,
- če posojiljemalec porabi posojilo nenamensko,
- če posojiljemalec ob roku ne plača zapadle anuitete,

- če posojiljemalec brez soglasja komisije za solidarnost in kadrovska vprašanja odsvoji kreditirano nepremičnino.

11. člen

Osnova za izračun višine posojila je pri nakupu cena po prodajni oz. soinvesticijski pogodbi, pri gradnji in prenovi za 10.490,00 din za kvad. meter stanovanjske površine, ki ne presega naslednjih normativov:

Število družinskih članov Stanovanjska površina

1	35 m ²
2	45 m ²
3	58 m ²
4 in več	70 m ²

12. člen

Za vsoto vseh posojil oziroma že prejetih posojil pa veljajo:

1. posojila, odobrena v letu razpisa

Leto odobrenega posojila Faktor

1990	1
1989	4,47
1988	64,23
1987	393
1986	908
1985	1.377
1984	2.591

13. člen

Posojilo se koristi v skladu z razpoložljivimi sredstvi solidarnosti. Rok za sklenitev posojilne pogodbe je 31.12.1990, rok za porabo posojila pa 3 mesece po sklenitvi posojilne pogodbe.

14. člen

Graditelj, ki so v letu 1989 po zaključenem razpisu prejeli posojilo iz sredstev vzajemnosti v pripadajočem znesku, se po tem razpisu ne bo upoštevalo.

15. člen

Udeleženci razpisa morajo k vlogi za posojila na predpisanem obrazcu, ki ga dobijo pri LB GB Kranj, enota na Jesenicah, priložiti:

- kupoprodajno pogodbo za nakup stanovanja (rezervacija) ali soinvesticijsko pogodbo, overjeno na sodišču,
- gradbeno dovoljenje oziroma lokacijsko dovoljenje, če gre za gradnjo prizidka,
- potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi del z opisom del pri prenovi,
- predračun stroškov pri gradnji samo za dela, za katera prosi posojilo, pri prenovi pa predračun za celotno prenovu,
- zemljiško knjižni izpisek, ki ne sme biti starejši od treh mesecev,
- fotokopije posojilnih pogodb in depozitnih vlog za že odobrena posojila za objekt, za katerega prosi posojilo, ZA - potrdilo o OD članov družine za maj, junij, julij 1990,
- potrdilo o premoženjskem stanju oz. dohodku iz tega premoženja,

- potrdilo o stalnem prebivališču v občini Jesenice,
- potrdilo o dohodkih, ki jih prejema družina poleg OD iz delovnega razmerja,
- potrdilo o številu družinskih članov oz. članov gospodinjstva, ki se bodo preselili v kreditirano stanovanje ali stanovanjsko hišo.

16. člen

Rok za prijavo je 15 dni od prijave. Vloge za kreditiranje po tem razpisu sprejema Ljubljanska banka - Gorenjska banka Kranj, enota na Jesenicah, kjer lahko dobite podrobnejše informacije. Delavec, ki želi dobiti posojilo za gradnjo ali prenovu stanovanjske enote, mora dopustiti ogled objekta, sicer se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za pridobitev posojila.

17. člen

Če sredstva po tem razpisu ne zadoščajo za reševanje vlog v višini, kot to omogočajo pogoji, lahko komisija za solidarnost in kadrovska vprašanja linearno zniža višino pripadajočega zneska oziroma poveča razpisno vsoto, če dejanski priliv to omogoča.

18. člen

O višini odobrenih posojil bodo prosilci obveščeni najkasneje v 15 dneh po seji odbora. Za določitev povprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v Republiki Sloveniji se upošteva zadnji uradno objavljeni podatek.

Predsednik komisije:
Bojan Klinar
Bojan Klinar, l.r.

Dva tedna do svetovnega prvenstva v Lescah

Na leškem letališču tečejo zadnje priprave na začetek 20. svetovnega prvenstva v padalstvu. Napetost organizatorjev je blizu vrelišča. Veliko je treba še storiti, razpoložljiv čas pa Lesčani že štejejo z urami. Glavno breme organizacije svetovnega prvenstva nosi Franc Primožič - organizacijski sekretar. Najtežje je spojit konec s koncem, ker so vse niti prekratke. Mnoge delovne organizacije, ki so prvotno obljubile sodelovanje pri sponzorstvu 20. svetovnega prvenstva, so zaradi težkega gospodarskega stanja to odpovedale. Zato organizacijskemu komiteju manjka še lep kupček denarja za pokritje celotnih stroškov.

Dan začetka bo sobota, 7. september, s svečano otvoritvijo prvenstva na Bledu ob 18. uri pred novim trgovskim centrom. Za zdaj je prijavljenih 28 držav (250 tekmovalcev), čeprav je sodelovanje napovedovalo 34 držav. Odpovedali so Arabski emirati in še nekaj držav, ki so vpletene v arabske zdrahe. Tistim, ki bodo prišli na Bled, pa želimo prijetno bivanje v našem lepem okolju.

Neuradni začetek prvenstva bo dejansko že 2. septembra, ko se bodo pričeli uradni treningi s sodelovanjem sodnikov in registriranjem dosežkov. To je potrebno, da organizacija prvenstva preiskusi vse naprave, ki jih je kar precej.

Za skoke na cilj s 1.100 metrov višine bo na padalskem krogu na doskočnih blazinah elektronska merilna naprava. Povezana bo z računalnikom in z večjim semaforjem za prikaz dosežka tekmovalca. Gledalci bodo lahko spremljali doskoke z razdalje 30 metrov s tribune, kjer bo prostora za približno 1.000 ljudi.

Disciplina figurativnih skokov bo nad

nogometnim igriščem za blejskim gradom. Tam bo pet sodnikov spremljalo in ocenjevalo preko teleskopov izvajanje obveznih likov v prostem padu z višine 2.200 metrov. Vsak skok bo posnet na video kaseto za ponovno predvajanje sodnikom za ocenjevanje napak, istočasno pa bodo lahko spremljali sliko tekmovalci na večjem ekranu v šotoru ob nogometnem igrišču in tudi tekmovalci na letališču, v večjem šotoru na velikem ekranu.

Tekmovanje bo vsak dan od osme do dvajsete ure. Za discipline, ki bodo končane pred zadnjim dnevom tekmovanja, to je 16. septembra, bodo razglasitve in podelitve kolajn zvečer ob 21. uri pred trgovskim centrom na Bledu. Za vso Gorenjsko bo privlačen zadnji dan prvenstva v nedeljo, 16. septembra. Med 16. in 17. uro bo razglasitev rezultatov in zvečer zaključek z letalskim mitingom; v prvem delu s programom športnega letalstva in v drugem z nastopom vojaških letal.

Prvič bo v Sloveniji prikazala umetnost letenja akrogrupa Leteče zvezde s šestimi letali G4. S temi novimi letali so prvič v šestem nastopili pred mesecem dni na letališču Batajnica pri Beogradu. Doslej je letela jugoslovanska akrogrupa Leteče zvezde s četverko. To bo zagovoto poslastica za vsakogar in enkratna priložnost videti letalski miting v Lescah v ozki dolini med Karavankami in Jelovico. Akrogrupa bo možno občudovati tudi v času tekmovanja med 11. in 15. septembrom, ko bodo izvedli dve vaji celotnega programa.

Svetovno prvenstvo je namenjeno predvsem športnikom padalcem in domači padalci spadajo med favorite dese-

tih reprezentanc, ki imajo možnosti osvojiti tudi kolajno. Moško reprezentanco Jugoslavije sestavljajo samo Lesčani: Bogdan Jug, Dušan Intihar, Branko Mirt, Darko Svetina in Roman Pogačar. Zadnji mesec so dobro vadili in tudi forma je zadovoljiva. Od 7. do 16. septembra pa bodo potrebovali samo še kanček športne sreče in spodbudo gledalcev.

V ženski reprezentanci sta dve Lesčanki, članska državna prvakinja Irena Avbelj in mladinska državna prvakinja Mira Grčič. Ostale tri so Dijana Kupljenik iz Banja Luke, Helijsa Balassa iz Subotice in Gordana Kovačević ter Veseljka Pirc iz Zagreba. Katera od zadnjih treh bo ostala v rezervi, se selektor še ni odločil.

Kaj več o reprezentantih pa v prihodnji številki Železjarja.

Leon Mesarič

Padalski pokal Bled 90

Padalci ALC Lesce Bled, člani državne padalske reprezentance, so se skupaj s padalci Avstrije, Danske, Švice pripravljali od 2. do 12. avgusta na letališču Lesce Bled za nastop na 20. svetovnem padalskem prvenstvu, ki bo od 7. septembra v Lescah.

Zadnji dan skupinskih priprav so se pomerili v skokih na cilj za pokal Bled 90. Opravili so 5 skokov na cilj z višine 1.100 metrov. Pogoji za tekmovanje so bili idealni, le okoli 15. ure je tekmovalcem nagajala termika, tako da so morali pokazati vse svoje znanje.

Po petih serijah so padalci ALC v sestavi Intihar, Bogdan Jug, Borut Erjavec, Darko Svetina, Branko Mirt zbrali 3 cm iz 25 skokov, kar jim je prineslo prvo mesto. Ženska reprezentanca Švice je osvojila drugo mesto s 17 cm, moška reprezentanca Švice pa je bila z 18 cm tretja.

Posamezno je v ženski konkurenci prvo mesto osvojila Švicarka Daniela Mathys s 3 cm. Drugo mesto delita Claudia Grezer (CH) in Eillen Mikkelsen (DM) s 5 cm. Peto mesto je osvojila Irena Avbelj z 8 cm, in 6. Mira Grčič z 10 cm.

V moški konkurenci je prvo mesto osvojil Bogdan Jug s petimi ničlami, drugo mesto sta osvojila Dušan Intihar in Branko Mirt z 1 cm. Darko Svetina je zbral 2 cm in Borut Erjavec 4 cm.

Medalje je podelil Bruno Štular, predsednik ALC, nagrade in pokale pa sponzor tekmovanja Janez Pristavec, Restavracija letališče Lesce.

Vsi tekmovalci so bili zadovoljni s prikazom prizorišča svetovnega prvenstva.

Janez Pfajfar

Permanentne vstopnice v sezoni 1990/91

Hokejski klub Jesenice obvešča ljubitelje hokeja, da pričinja konec avgusta hokejsko sezono 1990/91.

Obenem obveščamo, da so na razpolago permanentne vstopnice za vse tekme HK Jesenice v sezoni 1990/91 in predvidoma za osem tekem svetovnega prvenstva B grupe, ki bodo na Jesenicah. Vstopnice bodo v prodaji od 20. avgusta dalje pri podjetju Rekreativna Jesenice, telefon Železarna Jesenice 31-13, Mirko Klinar.

Cena sedišča je 1.000,00 din in stojišča 600,00 din, plačljivo v petih obrokih, zapadlost zadnjega obroka je 15. januarja 1991.

Cena za posamezne tekme bo predvidoma 70,00 din za sedišče in 50,00 din za stojišče za članske tekme in 10,00 din za mladinske in pionirske tekme.

HK Jesenice

Razpis prvenstva Železarne Jesenice v plavanju

Organizator je Komisija za športno rekreacijo. Kraj: Jesenice - kopalnice Ukova. Termin: četrtek, 23. avgust, ob 15.30. Vodja tekmovanja: Franci Fon. Pravila tekmovanja: tekmovanje bo v ženski in moški konkurenci. Tekmovalci so razdeljeni v starostne skupine (prsrno in prosto):

ženske: do 35 let
nad 35 let;
moški: do 30 let
od 30 do 40 let
od 40 do 50 let
nad 50 let.

Plava se 50 m prsni slog, 50 m prosto in štafeta 4x50 m prosto. Štafeta je samo v moški konkurenci. Vsak tekmovalac lahko nastopi trikrat, in sicer: 1 x 50 m prsno, 1 x 50 m prosto in 1 x v štafeti 4x50 m prosto. Starejši tekmovalci lahko nastopi v mlajši skupini, mlajši v starejši ne more nastopiti. Za ekipno uvrstitev se šteje seštevek časov treh plavalcev in to iz starostnih skupin do 30 let, od 30 do 40 let in boljši čas nad 40 let ter čas štafete, ki se prišteje času najboljših v prostem in prsnem plavanju za ekipno uvrstitev.

V štafeti plava iz vsake starostne skupine po en tekmovalac. Število prijav je neomejeno, enako velja za štafete, vendar se šteje čas samo ene štafete, ostale plavajo izven konkurence.

Prijave sprejema vodja tekmovanja na dan tekmovanja od 15. ure do 15.30.

Tekmuje se na lastno odgovornost.

Odprto prvenstvo železarne v tenisu

Moški:

1. Erni Medja, Jeklarna 1, tel. 2635
2. Pavel Žuber, Jeklarna 1, tel. 2531
3. Milan Kambič, Vzdrževanje, tel. 2370
4. Karel Košir, HVB, tel. 2742
5. Emil Klinar, ETN, tel. 3218
6. Milan Pihler, Vzdrževanje, tel. 2540,2558

7. Srečo Korbar, Jeklarna 1, tel. 1529
8. Zvone Klemenc, VDB
9. Bojan Mežnar, CDV, tel. 2147
10. Zmago Žagar, Žičarna, tel. 3339

Ženske:

1. Milena Šolar, kadrovski s., tel. 3312

Igra se po pravilniku, ki je bil objavljen v glasilu Železar.

Slovenski železarji se bomo ponovno dobili na Triglavu

Jeseniški železarji bomo v soboto, 15. in v nedeljo, 16. septembra, organizirali množičen pohod slovenskih železarjev na Triglav.

Ta pohod sodi v okvir sindikalne aktivnosti Slovenskih železarov, ki se po železnem programu odvija že več kot dvajset let. Od vseh aktivnosti, ki so nas združevale tudi zunaj naših podjetij, so se najbolj prijeli prav pohodi v planine in gore. Na teh pohodih se že leta srečujemo kot sodelavci Slovenskih železarov, kot prijatelji in kot planinci, ki jim pohod v planine vedno znova pomeni posebno doživetje. Ta priljubljena zvrst rekreacije je v hribe zvabila še preko dvajset tisoč udeležencev, zato smo se odločili, da pohod na Triglav organiziramo ne glede na finančne težave, s katerimi se že nekaj

časa ukvarjamo tudi v Slovenskih železarnah.

Na 16. pohod na Triglav vabimo vse prijatelje takih pohodov od blizu in daleč, predvsem pa vabimo na pohod vse slovenske železarje - tudi iz Raven.

Pripravljalni odbor pri sindikatu Železarne vodi izkušeni planinski vodnik Janez Avsenik, ki bo z vodjem pohoda, izkušenim planincem in gorskim reševalcem, Pavlom Dimitrovim tudi tokrat zagotovil varen pohod na vrh in v dolino.

Vse ostale informacije bodo objavljene skupaj z razpisom pohoda v naslednji številki Železjarja.

Tekači se pripravljajo na smučarsko sezono

Jugoslovanska reprezentanca v smučarskih tekih je kljub vročemu poletju sredi pripravljalnega obdobja. Smučarji - tekači največ treningov izvedejo na Brdu pri Kranju, eden od treningov v pripravljalnem obdobju pa je bil tudi v Kranjski Gori. To je bil trening osnovne bazične pri-

prave, kjer so tekači izbrali idealne možnosti za količinsko dolge treninge v okolici Kranjske Gore, vključno z Julijci. Med tem pa so za popestritev turistične ponudbe v Zgornjesavski dolini odigrali prijateljsko nogometno tekmo na igrišču v Planici. Že naslednji mesec se začnejo treningi na ledeniku Dachstein v Avstriji.

Treninki potekajo pod vodstvom zveznega trenerja dr. Jaroslava Honcuja. Priprav se udeležujejo člani A in B reprezentance Jugoslavije: Jani Kršinar, Jože Kavalir, Robert Kerštajn, Robert Nunar, Matej Kordež, Joško Rupnik, Jože Vodusek, Brane Slivnik in Jure Šorli. Vsi se zagnano pripravljajo na naslednjo sezono, v kateri bo glavni cilj svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah v Val di Fiemme v Italiji. Želja vseh reprezentantov je čim boljši uspehi v bližajoči se smučarski sezoni. Med treningom v Planici so nekateri reprezentanti o treningu in načrtih povedali tole:

Robert Kerštajn iz Kranjske Gore: »Dobro sem izkoristil ugodne razmere za trening v Kranjski Gori in upam, da bom tudi v nadaljevanju pripravljalnega obdobja dobro treniral in tako optimistično pričakal začetek smučarske sezone.«

Jani Kršinar iz Katarine pri Medvodah: »V pretekli sezoni, predvsem zaradi težav z zdravjem, nisem mogel pokazati vsega, kar sem si želel. Zato upam, da

Jani Kršinar (foto: L. Kerštajn)

bom letos lahko dal vse od sebe.«

Jože Kavalir iz Rateč: »Na letošnjo sezono se marljivo pripravljam. Seveda je tudi za mene cilj svetovno prvenstvo v nordijskih disciplinah v Italiji. Veliko stvari moram s treningom še izboljšati. Ker pa je do začetka sezone še dovolj časa, upam, da bom do takrat odpravil vse pomanjkljivosti in sezono začel kar najbolj pripravljen. Največja zahvala, da lahko treniram po planu trenerja, gre vsekakor Železarni Jesenice, ki mi omogoča, da se priprav redno udeležujem.«

Lojze Kerštajn

Jože Kavalir (foto: L. Kerštajn)

Robert Kerštajn (foto: L. Kerštajn)

Jugoslovanska reprezentanca v smučarskih tekih med pripravami v Planici (foto: L. Kerštajn)

Obvestilo

Prosim gosta, ki je od 21. do 31. julija letoval v počitniškem domu v Biogradu na morju in je pomotoma vzel teniški lopar, last Železarne Jesenice, da ga vrne na ETE Družbeni standard ali rekreatorju.

Hvala za razumevanje!
Rekreator

Nogomet

Jeseniški nogometaši so nadaljevali s pripravami za jesenski del prvenstva, ki se bo začel v nedeljo, 26. avgusta. Odigrali so še tri prijateljske tekme in dobro pripravljeno čakajo na štart prvenstva.

V ligi bo letos prvič nastopilo štirinajst klubov, saj so se vse slovenske lige povečale za dva člana. Tako bodo poleg Jesenice v II. slovenski ligi - zahod letos nastopili še: Stol-Virtus (Kamnik), moštvo, ki je izpadlo iz SNL, Bilje, Postojna, Slavija-Papir (Vevče), Tabor-Jadran (Sežana), Primorje (Ajdovščina), Triglav (Kranj), Brdo, Branik (Šmarje pri Kopru), Svoboda (Kisovec) in Ilirija (Ljubljana).

Favoriti za naslov prvaka in napredovanje v SNL so Stol-Virtus, Primorje in Proleterec, medtem ko so Jeseničani med moštv, ki se bodo uvrstila okrog petega mesta. Ker bo letos prvenstvo zelo dolgo, saj bo trajalo do 18. novembra, bodo morale imeti ekipe, ki želijo visoko uvrstitev, vsaj 16 izenačenih igralcev, saj bodo poškodbe in kazni verjetno opravile svoje.

Rezultati prijateljskih tekem:

- Jesenice : Britof 7:1 (0:1)
- Pihler 4, Čosič 2, Berden
- Naklo : Jesenice 3:0 (2:0)
- Bled : Jesenice 2:0 (1:0)

V prvem kolu igrajo Jeseničani v nedeljo na igrišču Podmežaklja ob 16.30 proti moštvu NK Branik (Šmarje pri Kopru).

Ljubitelji nogometa vabljeni!

NO

